

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013

Pomiar po ponad pięciu latach od zakończenia
studiów

SOCJOSKOP.

Paweł Timler
Wrocław 2020

Analiza danych wraz z opracowaniem raportu:

SOCJOSKOP.

Paweł Timler

ul: Marca Polo 15/1
51-504 Wrocław

WWW: socjoskop.pl

E-mail: pawel.timler@gmail.com

Mobile: +48 783 440 460

Dziękujemy wszystkim studentom i absolwentom za wyrażenie zgody na udział w badaniach. Dzięki Waszej pomocy możemy rozwijać Nasz Uniwersytet.

*Dziękujemy także wszystkim osobom, które wspierają Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego w prowadzeniu badań i w codziennej działalności.
Wasze wsparcie jest dla nas bardzo cenne.*

UWAGA!

KOPIOWANIE BEZ PODANIA ŹRÓDŁA ZABRONIONE

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	3
1. INDEKS NAZW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W RAPORCIE	5
2. WSTĘP.....	6
3. METODOLOGIA BADANIA.....	7
3.1 Pojęcia stosowane w raporcie z pomiaru początkowego	7
Absolwent.....	7
Losy zawodowe absolwentów	7
Kompetencje zawodowe/umiejętności.....	7
Aktywność zawodowa i ekonomiczna	7
3.2 Cel badania	8
3.3 Problematyka badania realizowanego po pięciu latach od zakończenia studiów	8
3.4 Organizacja procesu badawczego	10
3.5 Próba badawcza.....	12
4. CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROCZNIKA 2012/2013 W PODZIALE NA JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE, STUDIA PIERWSZEGO I DRUGIEGO STOPNIA	14
5. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO	22
5.1 Status społeczno-zawodowy absolwentów.....	22
5.2 Kontynuowanie nauki na studiach wyższych	23
5.3 Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów	28
Kompetencje poznawcze.....	29
Kompetencje osobiste	31
Kompetencje społeczne	33
Kompetencje specjalistyczno-techniczne.....	35
5.4 Zadowolenie z ukończonych studiów	37
5.5 Kierunki migracji zawodowej absolwentów	40

5.6	Podnoszenie kwalifikacji	45
5.7	Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie	46
5.8	Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą	55
5.9	Informacje o absolwentach pozostających bez pracy	59
6.	PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA ABSOLWENTÓW UNIwersYTETU RZESZOWSKIEGO Z ROCZNIKA 2012/2013 PO PIĘCIU LATACH OD ZAKOŃCZENIA STUDIÓW	64
	Poziom uczestnictwa absolwentów w badaniu losów zawodowych	64
	Status społeczno-zawodowy absolwentów	65
	Podnoszenie kwalifikacji i kontynuacja nauki na studiach wyższych	65
	Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów	66
	Zadowolenie z ukończonych studiów	67
	Kierunki migracji zawodowej absolwentów	68
	Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie	68
	Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą	69
	Informacje o absolwentach pozostających bez zatrudnienia	70
7.	ANEKS	72
	Spis tabel	72
	Spis wykresów	74

1. INDEKS NAZW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W RAPORCIE

CAWI (ang. *Computer Assisted Web Interviewing*) – wywiad wspomagany komputerowo przy pomocy strony www. Jest to technika badawcza w badaniach ilościowych, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

Fala badania – jednorazowa wysyłka kwestionariusza ankiety za pośrednictwem Internetu.

Internetowy System Badania Losów Zawodowych – oprogramowanie wspomagające przeprowadzanie badań ankietowych. W zależności od wymagań może być wykorzystany do realizowania badań prowadzonych różnymi metodami.

Ustawa o szkolnictwie wyższym – Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) z nowelizacją z dnia 1 października 2014 r.

2. WSTĘP

Przedmiotem badania „**Losy zawodowe absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 – pomiar po ponad pięciu latach od ukończenia studiów**” jest przebieg karier zawodowych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia realizowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim. Celem badania jest uzyskanie informacji pozwalających dostosować kierunki studiów i programy kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy. Badanie składa się z czterech etapów i ma charakter panelowy, co oznacza, iż absolwent bierze w nim udział kilkakrotnie. Pierwszy etap badania realizowany jest bezpośrednio po ukończeniu kształcenia na jednolitych studiach magisterskich, studiach I lub II stopnia. Studenci proszeni są o wyrażenie zgody na uczestnictwo w badaniu, a następnie wypełniają wstępną ankietę dotyczącą m.in.: aktywności społeczno-zawodowej w trakcie studiów, stopnia zadowolenia z ukończonych studiów oraz planów edukacyjno-zawodowych na przyszłość.

Kolejne etapy badania absolwentów realizowane są po roku, po trzech i po pięciu latach. Badania te koncentrują się na ustaleniu wpływu studiów ukończonych na Uniwersytecie Rzeszowskim na obecną sytuację zawodową absolwentów.

W niniejszym raporcie przedstawione zostały wyniki IV etapu badania losów **absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013**, tj. badania przeprowadzonego **po pięciu latach od ukończenia studiów**. W celu zyskania możliwie pełnych informacji na temat wpływu studiów na sytuację zawodową absolwentów większość wyników przedstawionych w niniejszym raporcie zaprezentowano w podziale na absolwentów jednolitych studiów magisterskich oraz absolwentów studiów I i II stopnia.

Zapraszamy do lektury raportu!

Zespół Biura Karier

Uniwersytetu Rzeszowskiego

3. METODOLOGIA BADANIA

3.1 Pojęcia stosowane w raporcie z pomiaru początkowego

Absolwent

Główny Urząd Statystyczny w raporcie „*Szkoły Wyższe i ich finanse w 2010 r.*”¹ definiuje absolwenta szkół wyższych jako osobę, która uzyskała dyplom stwierdzający ukończenie studiów wyższych i - po obronie pracy dyplomowej – uzyskała tytuł zawodowy magistra (po studiach magisterskich jednolitych lub II stopnia/uzupełniających), inżyniera lub licencjata (po studiach I stopnia/zawodowych).

W niniejszym raporcie termin absolwent studiów I stopnia oznacza osobę, która uzyskała dyplom potwierdzający ukończenie studiów wyższych i uzyskała tytuł inżyniera lub licencjata w 2013 roku, natomiast absolwent studiów II stopnia oznacza osobę, która uzyskała dyplom potwierdzający ukończenie studiów wyższych i uzyskała tytuł magistra w 2013 roku.

Losy zawodowe absolwentów

Losy zawodowe absolwentów w niniejszym opracowaniu zasadniczo utożsamiane są z karierą zawodową, która definiowana jest jako wielowymiarowy, indywidualny scenariusz przebiegu życia zawodowego, obejmujący różne aspekty aktywności: zawodowy, psychologiczny, społeczny i życiowy (tzw. związany z rozpatrywaniem życia zawodowego w perspektywie życia jednostki)². W badaniu uwzględniono aspekt zawodowy oraz aspekt społeczny.

Kompetencje zawodowe/umiejętności

Termin kompetencje oznacza dyspozycje w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw, które pozwalają realizować zadania zawodowe na odpowiednim poziomie. Można je rozwijać i kształcić³. W raporcie wydzielono kompetencje bazowe (poznawcze, społeczne i osobiste) oraz wykonawcze (biznesowe, firmowe, menadżerskie)⁴.

Aktywność zawodowa i ekonomiczna

W odniesieniu do zbiorowości osób badanych, w której występują zarówno osoby pracujące, uczące się, jak i bezrobotne – w celu opisanego statusu na rynku pracy przyjęto podział wykorzystywany w Badaniach Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) ze względu

¹ *Szkoły Wyższe i ich finanse w 2010*, Warszawa 2011, s. 11

² M. Suchar, *Modele karier. Przewidywanie kolejnego kroku*, Warszawa 2010, s. 11

³ G. Filipowicz, *Zarządzanie kompetencjami zawodowymi*, Warszawa 2004, s. 17-18

⁴ Tamże, s. 37-38

na aktywność ekonomiczną. Zgodnie z definicją stosowaną w BAEL osoby aktywne ekonomiczne to osoby w wieku 15 lat i więcej, które pracują, są bezrobotne, a także bierne zawodowo (np. uczą się)⁵.

3.2 Cel badania

Głównym celem zrealizowanego badania jest diagnoza sytuacji absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 na rynku pracy oraz dokonanie przez nich oceny kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim z perspektywy pięciu lat od zakończenia studiów.

W ramach celu głównego sformułowano następujące cele szczegółowe:

- Określenie odsetka absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy są aktywni ekonomicznie;
- Dostarczenie informacji władzom Uniwersytetu Rzeszowskiego na temat obszarów kształcenia/działalności Uniwersytetu Rzeszowskiego, które należy zweryfikować.

3.3 Problematyka badania realizowanego po pięciu latach od zakończenia studiów

Kwestionariusz ankiety przygotowany na potrzeby realizowanego badania składał się z 61 pytań, z których 32 przeznaczonych było dla wszystkich absolwentów, natomiast pozostałe dedykowane były poszczególnym kategoriom respondentów, zależnie od ich sytuacji zawodowej, tj. osobom pracującym, osobom prowadzącym własną działalność gospodarczą, osobom pozostającym w momencie badania bez pracy oraz osobom kontynuującym naukę.

⁵ http://www.stat.gov.pl/gus/definicje_PLK_HTML.htm?id=POJ-6827.html (stan na dzień 19.11.2012)

Problematyka dotycząca wszystkich absolwentów:

- Jak absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego oceniają ukończony kierunek pod względem możliwości znalezienia zatrudnienia i rozwoju swoich umiejętności/kompetencji? Czy ukończony kierunek studiów jest godny polecenia znajomym? Czy wybraliby jeszcze raz ten sam kierunek? Jak oceniają szanse na zatrudnienie po ukończeniu danego kierunku z perspektywy czasu?
- Jakie były motywy wyboru kierunku?
- Czego zdaniem absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego zabrakło podczas kształcenia na uczelni, a co byłoby istotne z punktu widzenia poszukiwania pracy?
- Jaki procent absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego: pracuje, nie pracuje, kontynuuje naukę, prowadzi własną działalność gospodarczą i z jakich kierunków rekrutują się osoby należące do tych kategorii?
- W jakich województwach absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukują pracy?
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego po ukończeniu studiów podnoszą swoje kwalifikacje?

Problematyka dotycząca osób podejmujących pracę najemną i prowadzących własną działalność gospodarczą:

- W ilu miejscach pracowali absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego od momentu zakończenia studiów do udziału w badaniu?
- Jak długo absolwenci poszukiwali pierwszej pracy? Czy wykonywana praca jest związana z kierunkiem studiów? Jaka jest forma zatrudnienia, stanowisko, branża, wysokość zarobków netto?
- W jakim województwie, kraju absolwenci podejmują zatrudnienie?
- W jakim momencie absolwenci rozpoczęli działalność gospodarczą? Jakie były powody założenia firmy? Czy działalność firmy jest związana z kierunkiem studiów badanych absolwentów? W jakim województwie funkcjonują firmy? W jakiej branży działają nowo otwarte firmy?
- Czy przy zakładaniu działalności gospodarczej absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego korzystali ze wsparcia finansowego? Jakie były źródła wsparcia finansowego?

Problematyka dotycząca osób bezrobotnych:

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

- Jak długo absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego pozostają bez pracy? Czy badani bezrobotni są zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy?
- Czy aktualnie bezrobotni absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego podejmowali jakąkolwiek pracę po zakończeniu studiów?
- Czy pozostający bez pracy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukują pracy? Jeśli nie, to dlaczego?
- Jakie działania podejmują w celu znalezienia pracy? Jak określają swoją aktywność w poszukiwaniu pracy?
- Po ukończeniu jakich kierunków absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego najczęściej pozostają bez zatrudnienia?
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukiwali pracy w innych województwach i za granicą?

Problematyka dotycząca osób podejmujących naukę:

- Jakie były motywy kontynuowania kształcenia przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego?
- Jaki rodzaj studiów wybierali absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego (licencjackie, magisterskie, doktoranckie, podyplomowe)?
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego kontynuują kształcenie na tej samej uczelni i tym samym kierunku, czy wybierają nowy kierunek studiów?

3.4 Organizacja procesu badawczego

Niniejsze badanie zostało przeprowadzone w okresie od jesieni 2019 roku do końca sierpnia 2020 roku wśród absolwentów wszystkich 12 wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zakończyli naukę na jednolitych studiach magisterskich, studiach I lub II stopnia w roku akademickim 2012/2013.

W ramach II etapu badania losów zawodowych wykorzystano Internetowy System Badania Losów Zawodowych z modułem badań internetowych CAWI (Computer Assisted Web Interviewing). Za pomocą systemu, wysłano do absolwentów, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu, zaproszenia do wypełnienia ankiety drogą internetową (I fala badania). W odniesieniu do absolwentów, którzy nie odpowiedzieli na ankietę, rozesłano czterokrotne przypomnienia o wypełnieniu ankiety (II fala badania).

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Odpowiedzi udzielone na pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety zostały poddane analizie, której efektem finalnym jest niniejszy raport.

ETAP 1 Pomiar początkowy

- Uzyskanie zgody od osób kończących studia na przetwarzanie danych osobowych w celu umożliwienia przeprowadzenia badań losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Rozdanie studentom/absolwentom Uniwersytetu Rzeszowskiego (wyrażających chęć udziału w badaniu) ankiety w celu zebrania podstawowych informacji na temat ich aktywności zawodowej i społecznej, podejmowanej podczas studiów oraz dalszych planów edukacyjnych.
- Utworzenie bazy danych absolwentów biorących udział w badaniu.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu wstępnego.

ETAP 2 Badanie CAWI i CATI po roku

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 12 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały kwestionariusza przesłanego przez Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

ETAP 3 Badanie CAWI i CATI po 3 latach

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 36 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały otrzymanego kwestionariusza.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

ETAP 4 Badanie CAWI i CATI po 5 latach

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 60 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały otrzymanego kwestionariusza.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

Rysunek 1 Etapy procesu badawczego

3.5 Próba badawcza

W roku akademickim 2012/2013 naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim ukończyło łącznie 6789 absolwentów, z czego 4664 (tj. 68,7%) to absolwenci studiów stacjonarnych a 2125 (tj. 31,3%) to absolwenci studiów niestacjonarnych. W badaniu losów zawodowych absolwentów po trzech latach od ukończenia studiów udział wzięło 559 osób, a więc 8,2% ogółu absolwentów. W tegorocznej edycji badania przełamana została tendencja do rokrocznego zmniejszania się odsetka uczestników badania. W przypadku absolwentów rocznika 2011/2012 w badaniu losów zawodowych wzięło udział 7,8% absolwentów, zaś w obecnej edycji (rocznik 2012/2013) odsetek ten wyniósł 8,2%. Poziom uczestnictwa absolwentów w tegorocznej edycji badania należy uznać za zadowalający, szczególnie, że w ankiecie wzięły udział osoby, które z Uniwersytecie Rzeszowskim rozstały się relatywnie dawno, bo ponad 5 lat temu.

Niniejszy raport zawiera wyniki badania realizowanego po upływie pięciu lat od zakończenia studiów. Uczestniczyło w nim 559 osób, czyli 8,2% wszystkich absolwentów rocznika 2012/2013. Poziom zaangażowania (uczestnictwa) absolwentów poszczególnych wydziałów w badaniu losów zawodowych jest zróżnicowany, i mieści się w przedziale od 3,0% do 14,5%. W badaniu wzięli udział absolwenci wszystkich jedenastu istniejących ówczesnie, wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego (obecnie, po reorganizacji jest 12 wydziałów). Najwyższy odsetek respondentów odnotowano na Wydziale Matematyczno – Przyrodniczym (14,5%) oraz Pozawydziałowym Zamiejscowym Instytucie Biotechnologii Stosowanej i Nauk Podstawowych (13,8%), zaś najniższy odsetek uczestników na Wydziale Sztuki (3,0%) i Wydziale Wychowania Fizycznego (5,5%). Struktura uczestników tegorocznej edycji badania jest podobna, do wyników realizowanych w poprzednich latach edycji badania losów zawodowych absolwentów po 5 latach od ukończenia studiów.

	Liczba absolwentów w roku akademickim 2012/2013 (stan na dzień 30.11.2013 r. wg sprawozdania GUS)			Studenci/absolwenci rocznika 2012/2013 uczestniczący w badaniu losów zawodowych po 5 latach od zakończenia studiów			Udział badanych w ogólnej liczbie absolwentów
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Ogółem	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Ogółem	%
Wydział Biologiczno-Rolniczy	435	125	560	43	7	50	8,9%
Wydział Ekonomii	491	250	741	42	17	59	8,0%
Wydział Filologiczny	512	217	729	42	18	60	8,2%
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy	314	78	392	43	14	57	14,5%
Wydział Medyczny	586	423	1009	41	27	68	6,7%
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny	575	362	937	57	16	73	7,8%
Wydział Prawa i Administracji	599	264	863	60	17	77	8,9%
Wydział Socjologiczno-Historyczny	432	47	479	45	7	52	10,9%
Wydział Sztuki	112	20	132	3	1	4	3,0%
Wydział Wychowania Fizycznego	528	339	867	28	20	48	5,5%
Zamiejscowy Instytut Biotechnologii	80	0	80	11	0	11	13,8%
Ogółem	4664	2125	6789	415	144	559	8,2%

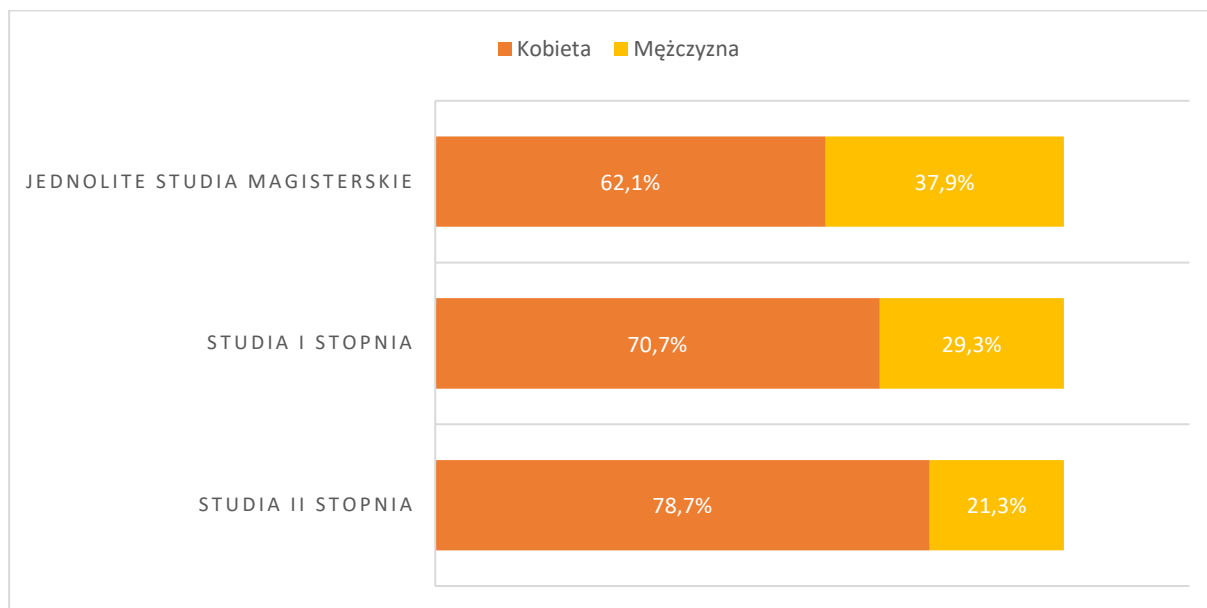
Tabela 1 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2012/2013 oraz uczestnicy badania losów zawodowych po 5 latach od zakończenia studiów - w podziale na wydziały i typ studiów.

4. CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROCZNIKA 2012/2013 W PODZIALE NA JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE, STUDIA PIERWSZEGO I DRUGIEGO STOPNIA

Jednolite studia magisterskie, studia I i II stopnia w roku akademickim 2012/2013 ukończyło łącznie 6 789 osób, z których 559 odpowiedziało na zaproszenie do udziału w badaniu po pięciu latach od zakończenia studiów. W obecnej edycji badania średni poziom ankietyzacji wśród absolwentów wyniósł 8,2%, co należy uznać za wynik bardzo dobry, szczególnie, że od chwili opuszczenia uczelni minęło ponad 5 lat. W przypadku tegorocznej edycji badań realizowanych po ponad 5 latach od ukończenia studiów należy zauważyć, że tendencja do zmniejszania się odsetka uczestników badania została przełamana. Poziom ankietyzacji w zależności od wydziału i kierunku kształcenia jest bardzo zróżnicowany.

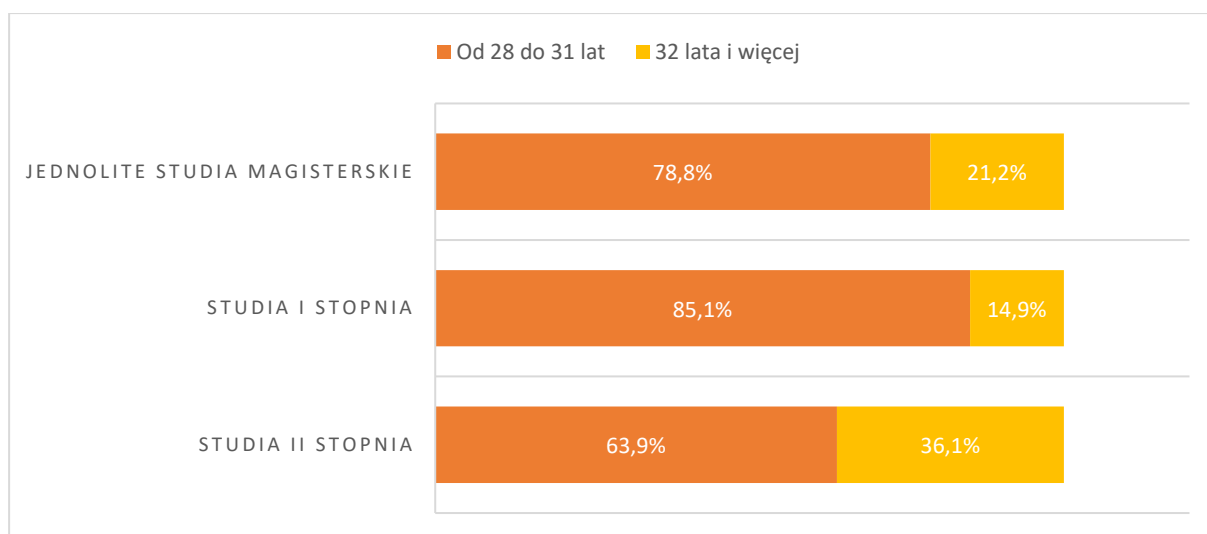
Najwyższy odsetek uczestników badania ukończyło studia na Wydziale Matematyczno – Przyrodniczym (14,5%) oraz Pozawydziałowym Zamiejscowym Instytucie Biotechnologii Stosowanej i Nauk Podstawowych (13,8%). Najniższy odsetek wśród absolwentów zaangażowanych w badanie losów zawodowych zanotowano w przypadku Wydziału Sztuki (3,0%) oraz Wydziału Wychowania Fizycznego (5,5%). W liczbach bezwzględnych najwięcej uczestników badania ukończyło studia na Wydziale Prawa i Administracji (77 os.), Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym (73 os.) oraz Wydziale Medycznym (68 os.). Najmniejsza liczba respondentów badania studiowała na Wydziale Sztuki (4 os.) i Zamiejscowym Instytucie Biotechnologii (11 os.).

Wśród absolwentów rocznika 2012/2013, uczestniczących w badaniu losów zawodowych po pięciu latach od zakończenia studiów, niemal $\frac{3}{4}$ stanowią kobiety (74%) przy czym, w przypadku absolwentów jednolitych studiów magisterskich odsetek kobiet jest najniższy i wynosi 62%, w przypadku studiów I stopnia jest to 71%, zaś w przypadku studiów II stopnia 79%.

Wykres 1 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich oraz studiów I i II stopnia ze względu na płeć

Ponieważ było realizowane pięć lat po zakończeniu studiów nie budzi zdziwienia fakt, że 73% respondentów jest w wieku od 28 do 31 lat. Drugą najliczniejszą grupą respondentów, z 18% udziałem, są osoby w wieku 32 lat i więcej. Żaden z respondentów badania nie był w wieku poniżej 28 lat. Wiek absolwentów w momencie badania związany jest z poziomem ukończonych studiów. Relatywnie „młodszy” są absolwenci studiów I stopnia, wśród których odsetek osób powyżej 32 roku życia wynosi 15%. Wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich odsetek ten wynosi 21%, zaś w przypadku absolwentów studiów II stopnia powyżej 32 roku życia jest 38% uczestników badania.

Wykres 2 Wiek badanych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego po 5 latach od zakończenia studiów.

Największy udział w próbie badawczej mają absolwenci Wydziału Prawa i Administracji (14%), oraz Wydziału Pedagogicznego i Medycznego (po 12%). Najniższy odsetek uczestników badania ukończył naukę na Wydziale Sztuki i Wydziale Muzyki (na każdym z nich poniżej 1%). Niski odsetek respondentów zanotowano także w przypadku absolwentów studiów w Zamiejscowym Instytucie Biotechnologii (2%). Warto podkreślić, że w badaniu losów zawodowych absolwentów udział wzięli przedstawiciele wszystkich wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego. Zaobserwowane rozbieżności w liczbie uczestników badania wynikają głównie z bardzo dużych różnic w ilości absolwentów poszczególnych wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego.

	Rodzaj studiów			
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Biologiczno-Rolniczy	4,5%	8,5%	10,2%	8,9%
Ekonomii	4,5%	10,6%	11,8%	10,6%
Filologiczny	0,0%	10,6%	13,1%	10,7%
Matematyczno-Przyrodniczy	0,0%	15,4%	9,2%	10,2%
Medyczny	1,5%	11,2%	15,1%	12,2%
Muzyki	1,5%	0,0%	1,3%	0,9%
Pedagogiczny	1,5%	13,8%	13,4%	12,2%
Prawa i Administracji	71,2%	8,0%	4,9%	13,8%
Socjologiczno-Historyczny	4,5%	12,2%	8,5%	9,3%
Sztuki	0,0%	0,0%	1,3%	0,7%
Wychowania Fizycznego	10,6%	6,9%	9,2%	8,6%
Zamiejscowy Instytut Biotechnologii	0,0%	2,7%	2,0%	2,0%

Tabela 2 Wydział ukończony przez uczestniczących w badaniu losów zawodowych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia.

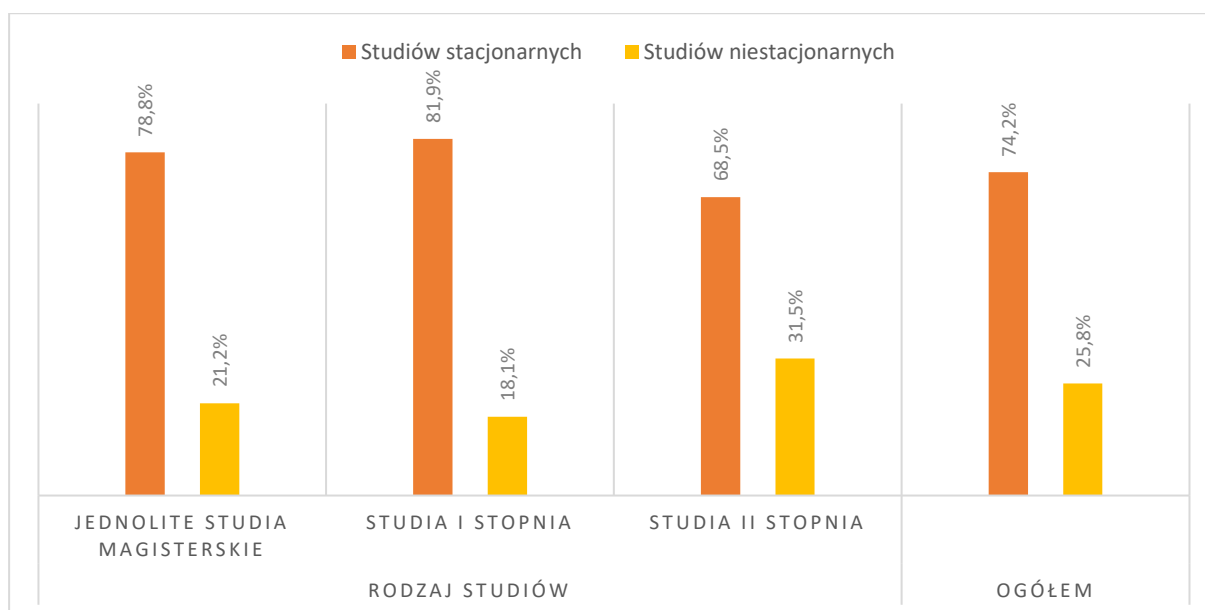
Analizując wyniki badania w odniesieniu do poszczególnych kierunków studiów należy wziąć pod uwagę, że w niektórych przypadkach możliwości uogólnienia wyników na całą zbiorowość jest ograniczona z powodu niewielkiej liczebności respondentów. Pomimo tego ograniczenia w dalszej części raportu przedstawiono wybrane wyniki w odniesieniu do wszystkich wydziałów i kierunków studiów. Należy jednak pamiętać, by ostrożnie formułować wnioski i rekomendacje dla części kierunków kształcenia, pamiętając o ograniczeniach reprezentatywności uzyskanych wyników.

	Rodzaj studiów			Ogółem
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Administracja	0	13	1	14
Archeologia	0	0	0	0
Architektura krajobrazu	0	3	0	3
Biologia	1	3	5	9
Biotechnologia	0	5	6	11
Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Muzycznej	0	0	0	0
Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Plastycznej	1	1	4	6
Edukacja Techniczno-Informatyczna	0	0	3	3
Ekonomia	0	7	2	9
Europeistyka	3	20	36	59
Filologia Angielska	0	2	14	16
Filologia Germańska	0	6	10	16
Filologia Polska	0	1	8	9
Filologia Rosyjska	0	8	16	24
Filozofia	0	5	7	12
Fizjoterapia	1	0	1	2
Fizyka	0	10	19	29
Fizyka Techniczna	0	3	1	4
Grafika	0	0	1	1
Historia	0	7	5	12
Informatyka	0	11	3	14
Kulturoznawstwo	0	5	1	6
Matematyka	0	8	21	29
Nauki o Rodzinie	0	7	1	8
Ochrona Środowiska	1	4	14	19
Pedagogika	1	18	39	58
Pielęgniarstwo	1	1	22	24
Politologia	0	2	6	8
Położnictwo	0	3	6	9
Praca Socjalna	0	2	0	2
Prawo	47	0	0	47
Ratownictwo Medyczne	0	3	0	3
Rolnictwo	0	3	11	14
Socjologia	2	7	13	22
Technologia Żywności i Żywnienia Człowieka	1	3	1	5
Turystyka i Rekreacja	3	7	18	28
Wychowanie Fizyczne	4	6	10	20
Zdrowie Publiczne	0	4	0	4
Ogółem	66	188	305	559

Tabela 3 Liczebność respondentów ze względu na ukończony kierunek studiów (kolejność kierunków alfabetyczna).

W badaniu po 5 latach od ukończenia studiów najliczniejszą grupę uczestników stanowili absolwenci kierunku *ekonomia* (59 osób), a następnie *pedagogika* (58 osób) oraz *prawo* (47 os.), *fizjoterapia* i *matematyka* (po 29 osób). W przypadku kierunków *dietetyka* i *archeologia* w badaniu nie uczestniczył żaden absolwent danego kierunku, co uniemożliwia wyciąganie jakichkolwiek wniosków natury ogólnej. Podobny problem występuje w przypadku *filozofii*, *pracy socjalnej* i *grafiki*, gdyż każdy z tych kierunków kształcenia ma w badaniu zaledwie jedno- lub dwuosobową reprezentację.

Wśród wszystkich uczestniczących w badaniu respondentów ponad 74% stanowią absolwenci studiów stacjonarnych, zaś odsetek ten jest wyraźnie zróżnicowany w zależności od rodzaju studiów. Wyższy odsetek studentów studiów stacjonarnych odnotowano w przypadku absolwentów studiów I stopnia (82%) zaś niższy wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich (79%) i studiów II stopnia (68%).

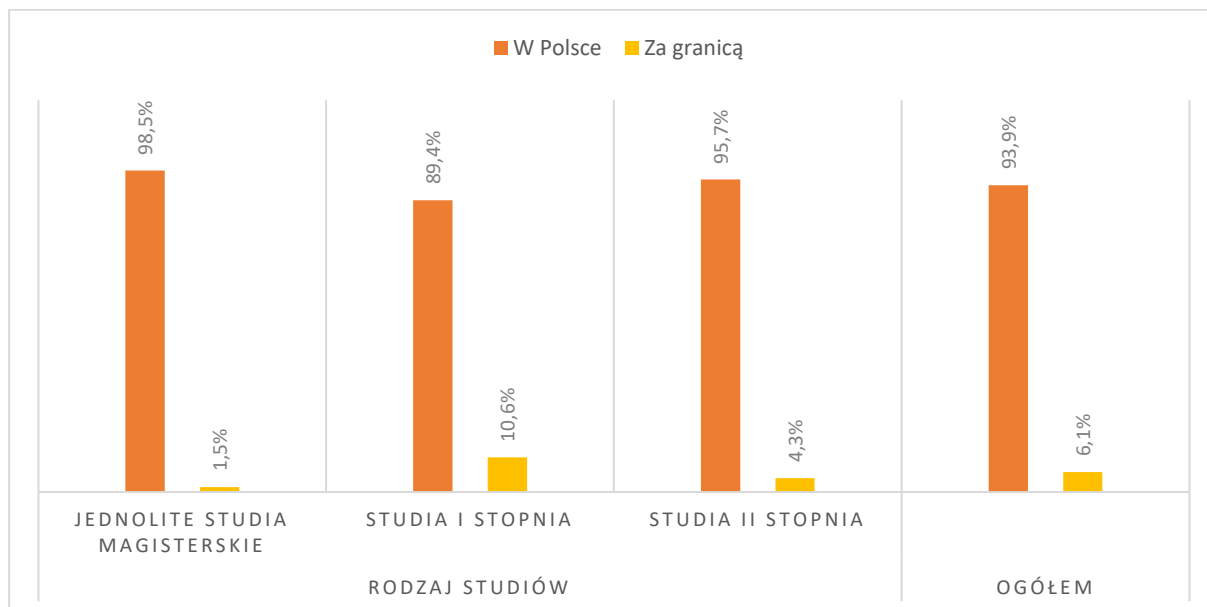

Wykres 3 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na formę studiów.

Spośród 559 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego rocznika 2012/2013 objętych badaniem losów zawodowych, 34 osoby stanowiące nieznacznie ponad 6% uczestników badania w chwili jego realizacji mieszkało poza granicami Polski. Jest to o 2,7 p.p. mniej niż w podobnym badaniu realizowanym rok wcześniej. Wśród absolwentów mieszkających poza Polską znalazło się 20 absolwentów studiów I stopnia (11%) oraz 13 absolwentów studiów II stopnia (4%) i jeden absolwent jednolitych studiów magisterskich (1%). Odsetek osób zamieszkujących poza granicami Polski w pięć lat od zakończenia studiów jest różny w zależności od rodzaju ukończonych studiów. Wśród absolwentów studiów I stopnia jest on

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

najwyższy (11%), niższy wśród absolwentów studiów II stopnia (4%), a najniższy wśród osób, które ukończyły jednolite studia magisterskie (1%).

Wykres 4 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na miejsce zamieszkania.

Absolwenci, którzy zamieszkiwali w chwili realizacji badania w Polsce zostali poproszeni o wskazanie województwa, na obszarze którego zamieszkiwali w momencie wypełniania ankiety.

	Rodzaj studiów			Ogółem
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Podkarpackie	61,5%	75,6%	80,1%	76,4%
Małopolskie	9,2%	12,5%	11,3%	11,4%
Mazowieckie	18,5%	3,0%	3,1%	5,0%
Lubelskie	1,5%	3,0%	2,4%	2,5%
Dolnośląskie	4,6%	2,4%	0,7%	1,7%
Śląskie	3,1%	1,2%	0,3%	1,0%
Pomorskie	0,0%	1,2%	0,7%	0,8%
Świętokrzyskie	1,5%	0,0%	1,0%	0,8%
Łódzkie	0,0%	0,0%	0,3%	0,2%
Wielkopolskie	0,0%	0,6%	0,0%	0,2%
Zachodniopomorskie	0,0%	0,6%	0,0%	0,2%

Tabela 4 Przebywający w Polsce absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na zamieszkiwane województwo.

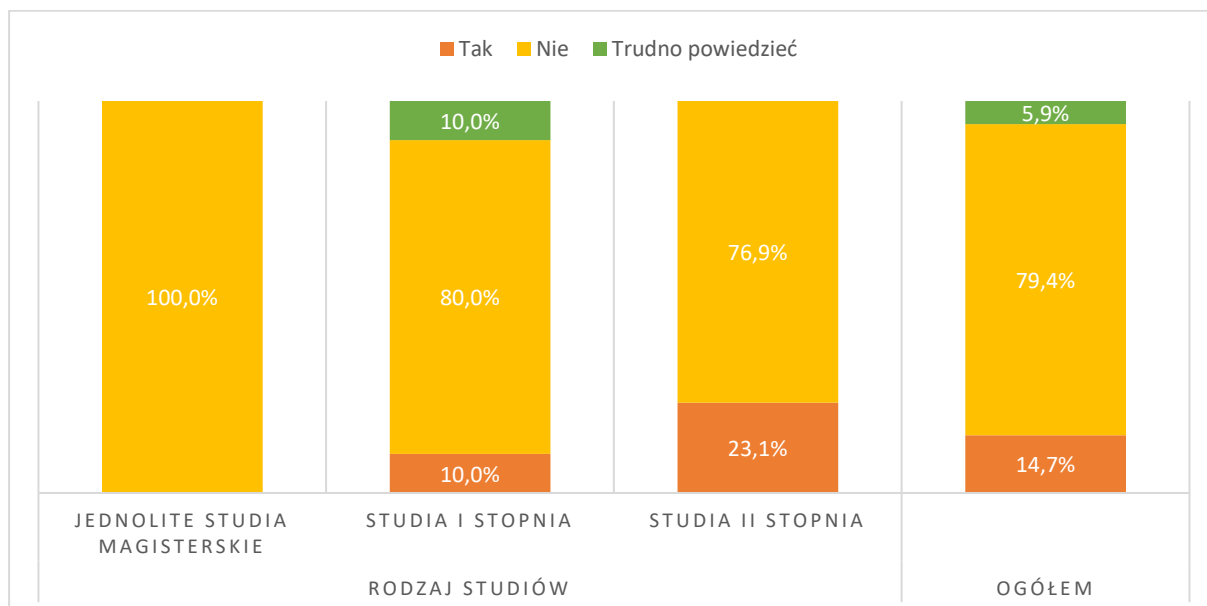
Ponad $\frac{3}{4}$ ankietowanych absolwentów (76%) mieszka na terenie województwa podkarpackiego, co ciekawe jest to dokładnie taki sam odsetek, jak w analogicznych badaniach rocznika 2011/2012 realizowanych przed rokiem. Pozostali respondenci deklarują pobyt na terenie 10 województw. Drugim najczęściej wskazywanym przez respondentów województwem zamieszkania jest małopolskie z 11% wskazań. Jako miejsce zamieszkania absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego wskazali również województwa: mazowieckie (5%), lubelskie (2,5%) oraz dolnośląskie (1,7%). W pozostałych 6 województw zamieszkuje po nie więcej niż 1% absolwentów. Żaden z uczestników badania nie zadeklarował zamieszkiwania na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, opolskiego i lubuskiego.

Absolwenci, przebywający poza granicami kraju wymienili łącznie 10 państw, na obszarze których zamieszkiwali w momencie realizacji badania. Wszystkie, poza USA, wymienione państwa są krajami europejskimi. Najlichniesza grupa przebywających za granicą absolwentów mieszka w Wielkiej Brytanii (32%) oraz w Niemczech (26%). Na kolejnych miejscach znalazły się Szwajcaria i USA (po 9%). Pozostałe kraje, do których wyemigrowali absolwenci z rocznika 2012/2013 to inne kraje europejskie m.in. Holandia, Francja, Norwegia, Islandia, Włochy, a także Czechy.

Kraj zamieszkania	Częstość	Procent
Wielka Brytania	11	32,4
Niemcy	9	26,5
Szwajcaria	3	8,8
Stany Zjednoczone	3	8,8
Holandia	2	5,9
Francja	2	5,9
Włochy	1	2,9
Norwegia	1	2,9
Islandia	1	2,9
Czechy	1	2,9
Ogółem	34	100,0

Tabela 5 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na miejsce zamieszkania poza Polską.

Osoby przebywające zagranicą zostały zapytane o plany powrotu do kraju w ciągu pół roku od chwili realizacji badania. Plan powrotu do kraju w ciągu najbliższych 6 miesięcy zadeklarowało niemal 15% przebywających za granicą absolwentów, i jest to znacznie wyższy odsetek niż zanotowany w badaniu absolwentów rocznika 2011/2012 (6,5%). Sprecyzowanych planów w zakresie powrotu do Polski nie posiada 6% zamieszkujących za granicą ankietowanych. Plany powrotu do Polski częściej deklarują absolwenci studiów II stopnia (23%), niż studiów I stopnia (3,2%) i jednolitych studiów magisterskich (0%). Wyniki tegorocznej edycji badania znacząco różnią się od wyników z lat ubiegłych, jednak dogłębne zbadanie zjawiska emigracji i motywów powrotu z niej przekracza zakres niniejszego opracowania i wymagałoby przeprowadzenia odrębnych badań.

Wykres 5 Zamiar powrotu do Polski na stałe w perspektywie najbliższych 6 miesięcy

5. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO

5.1 Status społeczno-zawodowy absolwentów

Jedną z kluczowych informacji pozyskiwanych w trakcie realizacji badania losów zawodowych absolwentów jest ich status zawodowy i sytuacja na rynku pracy. W celu możliwie dokładnego opisu tej sytuacji w kwestionariuszu zaproponowano 9 predefiniowanych odpowiedzi opisujących potencjalną sytuację absolwentów.

Najliczniejsza, licząca ponad 44% absolwentów objętych badaniem grupa to osoby zatrudnione u pracodawców prywatnych. Ponad 35% absolwentów jest zatrudnionych w instytucjach publicznych. Łącznie pracę najemną wykonuje 84,4% absolwentów, kolejne 0,5% odbywa staż zawodowy, a 8,4% prowadzi własną działalność gospodarczą. Oznacza to, iż **90,7% absolwentów po upływie pięciu lat od zakończenia studiów jest aktywnych na rynku pracy**. Struktura odpowiedzi i status społeczno-ekonomiczny respondentów tegorocznej edycji badania jest bardzo zbliżony do odpowiedzi uzyskanych w roku ubiegłym. Osoby bezrobotne stanowią 8,6% i jest to wyraźnie więcej niż w badaniu realizowanym przed rokiem (5,2%). Respondenci nie podejmujący zatrudnienia z powodu kontynuacji nauki stanowią 2,1% i jest to niemal dwukrotnie więcej niż w badaniu rocznika 2011/2012, w którym odsetek ten wyniósł 1,2%. Równocześnie należy zauważyć, że **stopa bezrobocia wśród absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego jest zbliżona do wartości wskaźnika dla całego województwa podkarpackiego, który w lipcu 2020 r. wyniósł 9,0%⁶**.

	Rodzaj studiów			Ogółem
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Jestem zatrudniony w firmie prywatnej	39,4%	47,9%	43,6%	44,5%
Jestem zatrudniony w instytucji państwowej	34,8%	28,2%	39,3%	35,1%
Jestem osobą bezrobotną	3,0%	9,0%	9,5%	8,6%
Założyłem działalność gospodarczą	18,2%	4,3%	3,9%	5,7%
Pracuję najemnie i prowadzę własną działalność	4,5%	3,7%	1,6%	2,7%
Studiuje i pracuję	0,0%	4,3%	1,3%	2,1%
Studiuje i nie pracuję	0,0%	1,6%	0,3%	0,7%
Jestem na stażu	0,0%	1,1%	0,3%	0,5%

Wykres 6 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na status społeczno-zawodowy.

⁶ Za informacją GUS: <https://rzeszow.stat.gov.pl/zakladka1/> - dostęp 23.09.2020

Po upływie pięciu lat od zakończenia studiów można dostrzec spore różnice w statusie społeczno-zawodowym absolwentów poszczególnych rodzajów studiów. Wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich odsetek osób prowadzących własną działalność gospodarczą jest znacznie wyższy (23%) niż w przypadku absolwentów studiów I (8%) i II stopnia (6%).

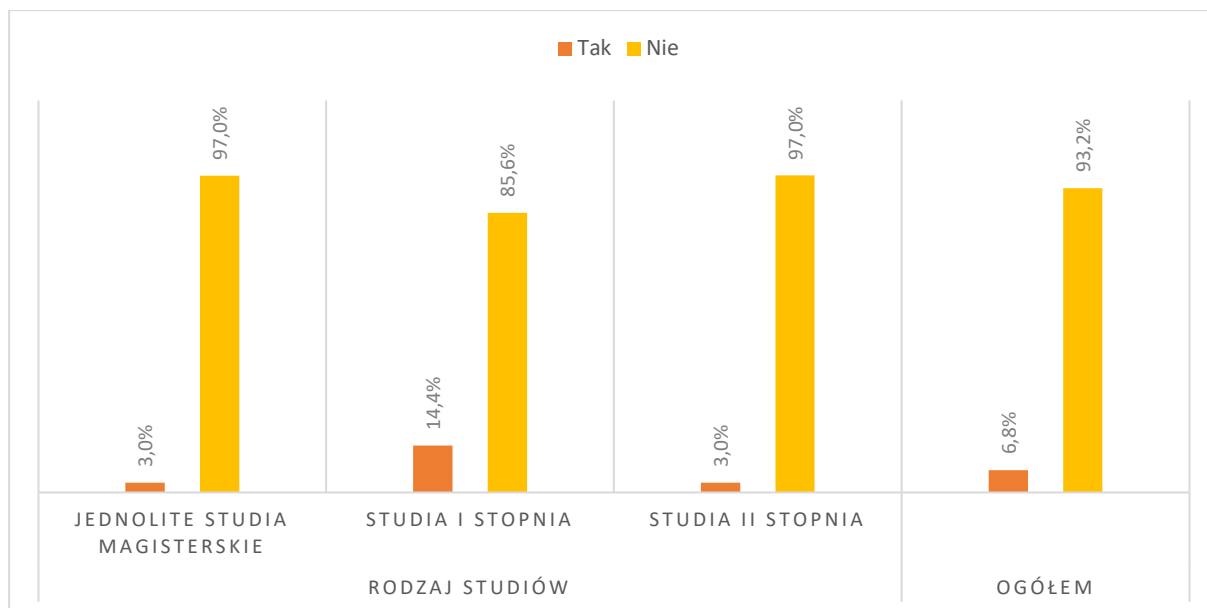
Różnice zaobserwowano również w przypadku zatrudnienia w firmach prywatnych i instytucjach państwowych. W zależności od rodzaju studiów odsetek zatrudnionych w firmach prywatnych wynosi wśród absolwentów studiów I stopnia 48%, wśród absolwentów studiów II stopnia 44%, a wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich jedynie 39%. W przypadku instytucji państwowych odsetek zatrudnionych absolwentów studiów I stopnia wynosi 28%, wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich 35%, a wśród absolwentów studiów II stopnia jest to 39%.

Uwzględniając kryterium rodzaju studiów można stwierdzić, że wyższy odsetek osób bezrobotnych występuje wśród absolwentów studiów II stopnia (9,5%) i I stopnia (9%) zaś niższy wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich (3%).

5.2 Kontynuowanie nauki na studiach wyższych

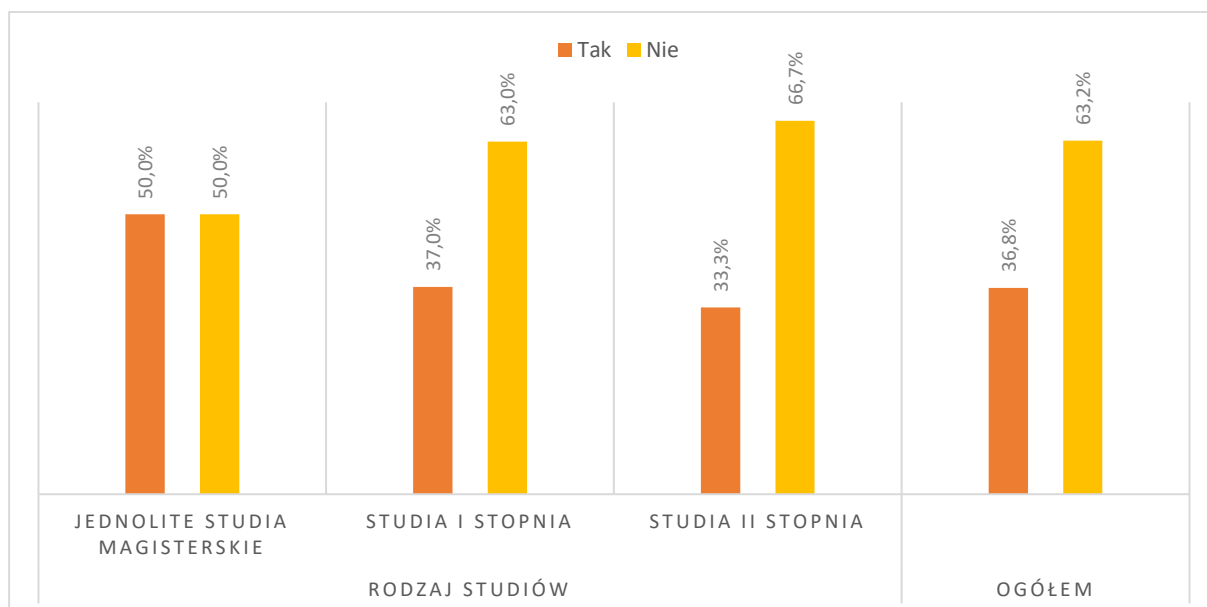
Pomimo upływu pięciu lat od zakończenia edukacji część absolwentów nadal kontynuuje naukę na studiach wyższych. Deklarację taką złożyło łącznie 6,8% ankietowanych. W zależności od rodzaju studiów uwidaczniają się wyraźne różnice w chęci kontynuowania kształcenia na studiach wyższych. Naukę kontynuuje 14,4% absolwentów studiów I stopnia, oraz po 3% absolwentów studiów II stopnia i jednolitych studiów magisterskich.

Respondenci deklarujący kontynuowanie nauki zostali poproszeni o wskazanie czy studiują na Uniwersytecie Rzeszowskim, czy innej uczelni, oraz czy jest to kontynuacja ukończonego kierunku studiów, czy nowy kierunek.

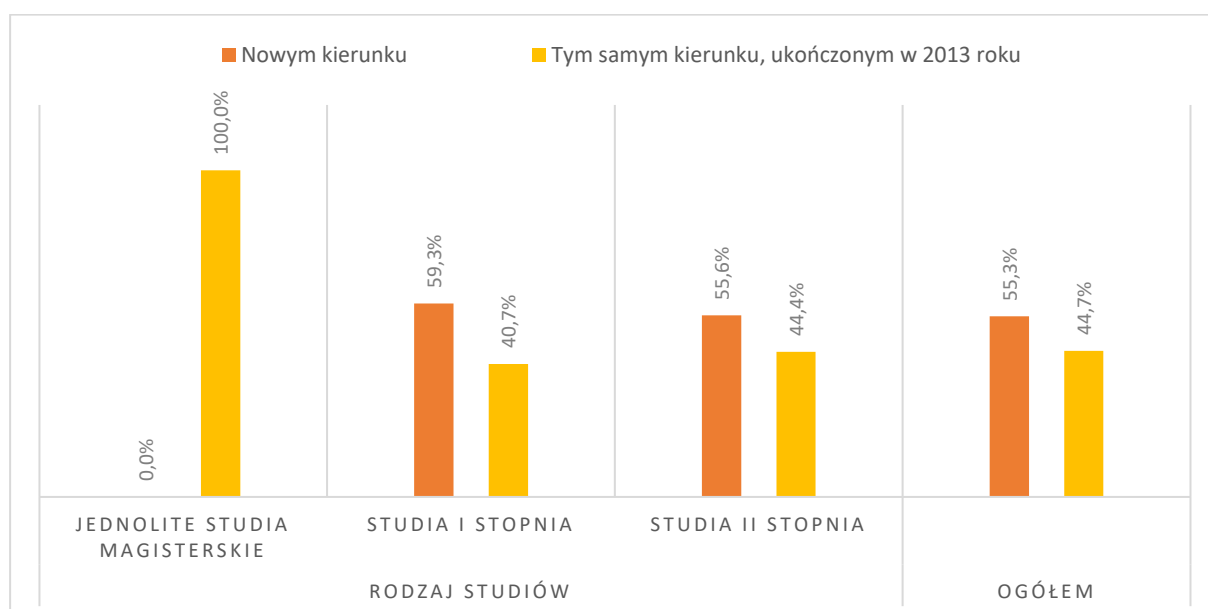
Wykres 7 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na kontynuację nauki.

Spośród 38 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zdecydowali się kontynuować naukę nieco ponad 1/3 (36,8%) wybrała Uniwersytet Rzeszowski, zaś 63,2% kontynuuje naukę na innej uczelni. W przypadku studiów jednolitych studiów magisterskich połowa (50%) respondentów kontynuujących edukację robi to na Uniwersytecie Rzeszowskim, w przypadku studiów I stopnia odsetek ten wynosi 37%, zaś wśród absolwentów studiów II stopnia naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim kontynuuje 33,3% absolwentów. Interesujący wydaje się fakt, że pomimo upływu ponad 5 lat od ukończenia studiów niemal 7% absolwentów w dalszym ciągu kontynuuje naukę na studiach wyższych.

Wykres 8 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia kontynuujący naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.

Nieco mniej niż połowa (44,7%) osób, które jako miejsce dalszej nauki wybrały Uniwersytet Rzeszowski, zadeklarowało kontynuację nauki na tym samym, ukończonym w roku 2013 kierunku kształcenia, przy czym wybór ten jest zróżnicowany w zależności od ukończonego rodzaju studiów. Nieznacznie większą skłonność do zmiany kierunku edukacji wykazali absolwenci studiów I stopnia, wśród których 59,3% postanowiło podjąć naukę na zupełnie nowym kierunku. W przypadku absolwentów studiów II stopnia zmianę taką zadeklarowało 55,6% kontynuujących naukę absolwentów. Wszyscy kontynuujący naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim absolwenci jednolitych studiów magisterskich kontynuują naukę, na tym samym, ukończonym w roku 2013 kierunku studiów.

Wykres 9 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia według rodzaju kierunku, na którym kontynuują naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.

W przypadku absolwentów decydujących się na nowy kierunek studiów z oferty Uniwersytetu Rzeszowskiego, widać duże zróżnicowanie w kwestii typu wybieranych studiów. Jednolite studia magisterskie podjęły 2 osoby, studia I stopnia podjęło łącznie 6 osób, z których po 3 wybrały studia licencjackie i inżynierskie. Na studiach II stopnia naukę kontynuuje 6 osób, a 7 respondentów kontynuuje naukę na studiach doktoranckich.

Rodzaj studiów nowego kierunku	Rodzaj studiów		Ogółem
	Studia I stopnia (licencjat)	Studia II stopnia (magister)	
Jednolite studia magisterskie	1	1	2
Studia I stopnia licencjackie	2	1	3
Studia I stopnia inżynierskie	3	0	3
Studia II stopnia	5	1	6
Studia III stopnia (doktoranckie)	5	2	7
Ogółem	16	5	21

Wykres 10 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia według rodzaju studiów na kierunku innym niż dotychczas ukończony.

Spośród 38 absolwentów kontynuujących naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim na nowy kierunek studiów zdecydowały się 21 osób. Obecnie studiuje one *pedagogikę* (3 os.), *nauki o bezpieczeństwie* (2 os.) oraz kierunki: *archeologia*, *architektura*, *bezpieczeństwo wewnętrzne*, *biochemia*, *biologia z odnową biologiczną*, *ekonomia*, *filologia angielska*, *leśnictwo*, *literaturoznawstwo*, *mechanika i budowa maszyn*, *medycyna molekularna*, *praca socjalna*, *prawo*, *ratownictwo medyczne*, *sprawy międzynarodowe* i *zarządzanie*. Pozostałe osoby kontynuowały studia na wcześniej wybranym kierunku.

Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zdecydowali się na kontynuację nauki, jako powód podjęcia takiej decyzji najczęściej wskazują *chęć podniesienia własnych kwalifikacji* – powód ten wybrało 73,7% absolwentów. Drugim najczęściej wskazywanym motywem kontynuowania nauki jest *możliwość realizacji pasji i zainteresowań* (39,5%), zaś trzecim *chęć zwiększenia szans na znalezienie dobrej pracy* (34,2%). Dla 2,6% respondentów dalsze studia to *sposób na uniknięcie bezrobocia*. Widoczna jest istotna różnica w przyczynach kontynuacji nauki zgłaszanych przez absolwentów studiów I oraz II stopnia. Absolwenci studiów I stopnia kontynuację nauki znacznie częściej uzasadniają celami praktycznymi (np. znalezieniem atrakcyjnej pracy) niż absolwenci studiów II stopnia, którzy częściej kontynuują naukę dla samych siebie – *by rozwijać własne pasje i zainteresowania*. W porównaniu z wynikami badania realizowanego przed rokiem widoczny jest wzrost średniej ilości wskazywanych powodów z 1,38 do 1,55. *Chęć podniesienia kwalifikacji, realizacji pasji i zainteresowań* oraz *zwiększenia szans na znalezienie dobrej pracy* zyskały po około 10 p.p., podczas gdy *kontynuowanie nauki jest sposobem na uniknięcie bezrobocia* straciła ok. 9 p.p.

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia (licencjat)		Studia II stopnia (magister)			
	Liczność	% w kolumnie	Liczność	% w kolumnie	Liczność	% w kolumnie	Liczność	% w kolumnie
Chcę podnieść swoje kwalifikacje	1	50,0%	19	70,4%	8	88,9%	28	73,7%
Chcę realizować swoje zainteresowania i pasje	1	50,0%	10	37,0%	4	44,4%	15	39,5%
Chcę zwiększyć swoje szanse na znalezienie dobrej pracy	0	0,0%	10	37,0%	3	33,3%	13	34,2%
Kontynuowanie nauki jest sposobem na uniknięcie bezrobocia	0	0,0%	1	3,7%	0	0,0%	1	2,6%
Taki wymóg postawił mi pracodawca	0	0,0%	1	3,7%	0	0,0%	1	2,6%
Inna przyczyna	0	0,0%	1	3,7%	0	0,0%	1	2,6%

Tabela 6 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na przyczyny kontynuowania studiów. Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

Wybór ukończonego w 2012/2013 roku kierunku studiów absolwenci uzasadniają w pierwszej kolejności *indywidualnymi zainteresowaniami* (57,6%), a dopiero w drugiej kolejności względami praktycznymi, m.in *przekonaniem o tym, iż dany kierunek pozwoli na zdobycie atrakcyjnej pracy* (43,5%). Niemal 17% absolwentów (16,9%) w momencie wyboru kierunku studiów kierował się *opiniami innych osób (w tym przyjaciół i rodziny)*. Niepokojący wydaje się fakt, że częściej niż co dziesiąty absolwent (11,2%) deklaruje, iż wybór kierunku był przypadkowy. Tak wysoki odsetek wskazań na przypadkowy wybór wystąpił również w ubiegłorocznej edycji badania. W porównaniu do podobnych badań realizowanych ze studentami innych roczników odsetek osób wskazujących pozostałe motywy kontynuowania nauki pozostał na zbliżonym poziomie.

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia (licencjat)		Studia II stopnia (magister)			
	Liczność	% w kolumnie	Liczność	% w kolumnie	Liczność	% w kolumnie	Liczność	% w kolumnie
Indywidualne zainteresowania	35	53,0%	99	56,3%	179	59,5%	313	57,6%
Kierunek umożliwi zdobycie pracy	41	62,1%	67	38,1%	128	42,5%	236	43,5%
Sugestie innych osób (przyjaciele, rodzina)	11	16,7%	24	13,6%	57	18,9%	92	16,9%
Przypadek	2	3,0%	32	18,2%	27	9,0%	61	11,2%
Brak miejsca na preferowanym kierunku	1	1,5%	19	10,8%	23	7,6%	43	7,9%
Względna łatwość studiowania na kierunku	2	3,0%	10	5,7%	14	4,7%	26	4,8%
Coś innego	3	4,5%	4	2,3%	13	4,3%	20	3,7%

Tabela 7 Przyczyny wyboru ukończonego w 2012/2013 roku kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim. Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

Wśród *innych przyczyn* wyboru kierunku studiów ukończonego w 2012/2013 roku wymieniano przede wszystkim *bliskość uczelni* oraz *chęć kontynuacji kierunku kształcenia* realizowanego na studiach I stopnia lub w szkole średniej (po 5 os.), a także brak możliwości studiowania w Rzeszowie przedmiotu, który interesował respondenta (2 os.). Innymi wskazywanymi powodami był: *prestż* oraz *chęć posiadania formalnego potwierdzenia wykształcenia*.

5.3 Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów

Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 zostali poproszeni o określenie stopnia, w jakim ukończone przez nich studia wpłynęły na rozwój kompetencji o charakterze poznawczym, osobistym, społecznym i specjalistyczno-technicznym.⁷ Dla łatwiejszego porównania poziomu wpływu studiów na rozwój poszczególnych kompetencji zdecydowano się na wprowadzenie syntetycznego wskaźnika pozwalającego na porównania

⁷ Podział kompetencji zaczerpnięto z opracowania: „Kompetencje zawodowe” M. Kubat, dostęp na: www.wup.lodz.pl/files/ciz/ciz_Kompetencje_zawodowe.pdf

pomiędzy poszczególnymi kompetencjami. Na potrzeby wyliczenia wskaźnika przypisano poszczególnym odpowiedziom wartości liczbowe:

- Zdecydowanie nie = 1 pkt.
- Raczej nie = 2 pkt.
- Trudno powiedzieć/ nie wiem = 3 pkt.
- Raczej tak = 4 pkt.
- Zdecydowanie tak = 5 pkt.

W rezultacie uzyskano, podobną do szkolnej, skalę ocen od 1 do 5 pkt., na której wyższa wartość punktowa odpowiada wyższemu wpływowi studiów na rozwój kompetencji absolwentów. Konstrukcji wskaźnika pozostała nie zmieniona w stosunku do poprzednich edycji badania dzięki czemu porównanie i interpretacja uzyskanych wyników jest łatwiejsza.

Kompetencje poznawcze

W zakresie kompetencji poznawczych absolwenci deklarowali największy wpływ studiów na *świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się* – w tym wymiarze średnia ocena była najwyższa i wyniosła 3,79. Przy czym najniżej rozwój tego rodzaju kompetencji ocenili absolwenci jednolitych studiów magisterskich (3,71), wyżej studiów II stopnia (3,73), a najwyższej studiów I stopnia (3,91). Relatywnie wysoko oceniono również wpływ studiów na *kreatywność* (3,42). Na skali 1 – 5 absolwenci studiów I stopnia ocenili ją na 3,48 studiów II stopnia na 3,40, a jednolitych studiów magisterskich na 3,36.

KOMPETENCJE POZNAWCZE		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak	Ocena
		% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	Skala od 1 do 5
Kreatywność	Jednolite studia magisterskie	10,6%	12,1%	27,3%	30,3%	19,7%	3,36
	Studia I stopnia	5,9%	11,7%	29,8%	33,5%	19,1%	3,48
	Studia II stopnia	5,6%	14,1%	31,8%	32,1%	16,4%	3,40
Świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się	Jednolite studia magisterskie	10,6%	3,0%	18,2%	40,9%	27,3%	3,71
	Studia I stopnia	5,3%	5,3%	16,5%	38,3%	34,6%	3,91
	Studia II stopnia	5,6%	7,5%	21,6%	38,4%	26,9%	3,73
Myślenie analityczne	Jednolite studia magisterskie	9,1%	16,7%	31,8%	36,4%	6,1%	3,14
	Studia I stopnia	10,1%	16,0%	28,7%	30,3%	14,9%	3,24
	Studia II stopnia	8,2%	16,1%	29,5%	34,1%	12,1%	3,26
Myślenie syntetyczne	Jednolite studia magisterskie	9,1%	24,2%	33,3%	27,3%	6,1%	2,97
	Studia I stopnia	11,7%	18,1%	38,8%	26,1%	5,3%	2,95
	Studia II stopnia	10,5%	19,3%	34,8%	27,2%	8,2%	3,03

Tabela 8 Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji poznawczych absolwentów.

Najślabiej oceniano wpływ ukończonych studiów na *zdolności myślenia syntetycznego* (3,00) – przy czym niżej rozwój tego rodzaju kompetencji w czasie studiów ocenili absolwenci studiów I stopnia (2,95) i jednolitych studiów magisterskich (2,97), a nieco wyżej studiów II stopnia (3,03). Korzystniej oceniano wpływ studiów na *umiejętność myślenia analitycznego* (3,04). W tym przypadku mniej krytyczni okazali się absolwenci studiów I stopnia (2,24) i studiów II stopnia (2,26) niż jednolitych studiów magisterskich (3,14). Tegoroczne oceny wpływu studiów na poszczególne rodzaje kompetencji poznawczych jedynie w minimalnym stopniu różnią się od zeszłorocznych ocen rocznika 2011/2012 – największa różnica to wzrost o 0,16 oceny wpływu studiów na *myślenie analityczne*.

Kompetencje osobiste

W przypadku kompetencji osobistych największy wpływ studiów na ich rozwój respondenci zauważają w obszarze *samodzielności w wykonywaniu zadań* (3,82), przy czym różnice ze względu na rodzaj studiów są bardzo niewielkie i nie przekraczają 0,05. Najbardziej krytyczni okazali się absolwenci jednolitych studiów magisterskich (3,79), mniej studiów I stopnia (3,80) oraz II stopnia (3,84).

Umiejętność organizacji pracy własnej jest kolejnym rozwiniętym w czasie studiów obszarem kompetencji osobistych. Średnia ocena tego obszaru wynosi 3,73, przy czym najniżej rozwój umiejętności *organizacji pracy własnej* ocenili absolwenci studiów I stopnia (3,71), a wyżej jednolitych studiów magisterskich (3,73) i studiów II stopnia (3,74).

Według opinii respondentów obszarami, na których rozwój studia miały najmniejszy wpływ są *przedsiębiorczość* (2,84) i *umiejętności radzenia sobie ze stresem* (2,99). Według respondentów studia miały niewielki wpływ na rozwój kompetencji *asertywność* (3,10) jednak ocena absolwentów jednolitych studiów magisterskich (3,27) była w tym zakresie wyższa niż absolwentów studiów I stopnia (3,13) i studiów II stopnia (3,04). Podobna sytuacja miała miejsce przy określaniu wpływu studiów na rozwój *przedsiębiorczości* (2,84), w tym przypadku bardziej krytyczni byli absolwenci jednolitych studiów magisterskich i studiów I stopnia (obie oceny po 2,79) niż studiów II stopnia (2,88).

Należy zauważyć, że relatywnie duża grupa respondentów, w zależności od ocenianej kompetencji mieszcząca się w przedziale pomiędzy 15,2% a 34,4%, nie potrafi ocenić wpływu studiów na rozwój kompetencji osobistych wybierając odpowiedź *Trudno powiedzieć*. W przypadku większości ocenianych kompetencji była to najczęściej wskazywana kategoria odpowiedzi.

KOMPETENCJE OSOBISTE		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak	Ocena
		% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	Skala od 1 do 5
Umiejętność organizacji pracy własnej	Jednolite studia magisterskie	7,6%	9,1%	15,2%	39,4%	28,8%	3,73
	Studia I stopnia	5,3%	6,9%	22,9%	41,5%	23,4%	3,71
	Studia II stopnia	3,9%	9,5%	18,4%	45,2%	23,0%	3,74
Umiejętność radzenia sobie z sytuacjami problemowymi	Jednolite studia magisterskie	12,1%	19,7%	19,7%	34,8%	13,6%	3,18
	Studia I stopnia	7,4%	19,7%	30,3%	28,7%	13,8%	3,22
	Studia II stopnia	7,9%	16,1%	34,4%	32,1%	9,5%	3,19
Określanie priorytetów zadań	Jednolite studia magisterskie	6,1%	9,1%	19,7%	43,9%	21,2%	3,65
	Studia I stopnia	5,9%	11,2%	26,1%	36,7%	20,2%	3,54
	Studia II stopnia	3,6%	9,5%	24,3%	43,0%	19,7%	3,66
Samodzielność w wykonywaniu zadań	Jednolite studia magisterskie	6,1%	4,5%	16,7%	50,0%	22,7%	3,79
	Studia I stopnia	4,8%	6,4%	19,7%	42,6%	26,6%	3,80
	Studia II stopnia	3,3%	5,6%	19,3%	47,5%	24,3%	3,84
Umiejętność radzenia sobie ze stresem	Jednolite studia magisterskie	15,2%	10,6%	24,2%	37,9%	12,1%	3,21
	Studia I stopnia	11,7%	22,3%	30,3%	26,1%	9,6%	2,99
	Studia II stopnia	14,4%	22,0%	27,5%	26,9%	9,2%	2,94
Asertywność	Jednolite studia magisterskie	6,1%	18,2%	28,8%	36,4%	10,6%	3,27
	Studia I stopnia	9,0%	21,3%	28,2%	30,3%	11,2%	3,13
	Studia II stopnia	8,5%	22,6%	33,1%	27,9%	7,9%	3,04
Przedsiębiorczość	Jednolite studia magisterskie	15,2%	28,8%	24,2%	25,8%	6,1%	2,79
	Studia I stopnia	14,4%	26,6%	33,0%	17,6%	8,5%	2,79
	Studia II stopnia	12,5%	26,6%	28,5%	25,2%	7,2%	2,88
Umiejętność motywowania się do osiągnięcia celów	Jednolite studia magisterskie	6,1%	12,1%	22,7%	39,4%	19,7%	3,55
	Studia I stopnia	9,0%	14,9%	23,4%	35,6%	17,0%	3,37
	Studia II stopnia	8,5%	13,4%	24,3%	38,0%	15,7%	3,39

Tabela 9 Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji osobistych absolwentów.

Kompetencje społeczne

Spośród kompetencji społecznych studia mają największy wpływ na rozwój *umiejętności pracy w zespole* (średnia ocena 3,68), jednak absolwenci studiów I stopnia ocenili rozwój takich umiejętności jedynie na 3,45, podczas gdy absolwenci studiów II stopnia na 3,69, a absolwenci jednolitych studiów magisterskich na 3,71. Drugą z najczęściej wskazywanych kompetencji rozwiniętych w ramach studiów jest *umiejętność prezentowania konkretnego zagadnienia* (średnia ocena 3,55). Absolwenci studiów I stopnia ocenili jej rozwój na 3,54, studiów II stopnia na 3,59 zaś absolwenci jednolitych studiów magisterskich jedynie na 3,44. Na trzecim miejscu, pod względem wpływu studiów na rozwój kompetencji znajduje się *umiejętność skutecznego komunikowania się*, średnia ocena wynosi 3,49, przy czym nieznacznie niżej jej rozwój ocenili absolwenci jednolitych studiów magisterskich (3,42) niż pozostałych rodzajów studiów (oceny po 3,50).

Najslabiej spośród kompetencji społecznych oceniono *umiejętność kierowania pracą innych osób* (2,81) przy czym minimalnie bardziej krytyczni okazali się absolwenci studiów I stopnia (2,79), niż absolwenci studiów II (2,83) i jednolitych studiów magisterskich (2,82).

Ponownie należy zauważyć, że zarówno w przypadku kompetencji ocenianych najwyżej, jak i najniżej, relatywnie wysoki (od 19,1% do 38,3%), pozostaje odsetek respondentów nie mających wyrobionej własnej oceny bądź niezdecydowanych - wybierających odpowiedź *Trudno powiedzieć*.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak	Ocena
		% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	Skala od 1 do 5
Umiejętność argumentowania swojego zdania	Jednolite studia magisterskie	4,5%	19,7%	21,2%	42,4%	12,1%	3,38
	Studia I stopnia	8,0%	15,4%	30,3%	31,4%	14,9%	3,30
	Studia II stopnia	4,6%	16,1%	29,8%	39,3%	10,2%	3,34
Umiejętność skutecznego komunikowania się	Jednolite studia magisterskie	6,1%	15,2%	19,7%	48,5%	10,6%	3,42
	Studia I stopnia	5,9%	10,6%	29,8%	35,1%	18,6%	3,50
	Studia II stopnia	4,3%	11,1%	28,2%	42,6%	13,8%	3,50
Umiejętność pracy w zespole	Jednolite studia magisterskie	6,1%	15,2%	25,8%	33,3%	19,7%	3,45
	Studia I stopnia	2,7%	8,5%	22,9%	48,9%	17,0%	3,69
	Studia II stopnia	3,0%	6,9%	25,9%	44,3%	20,0%	3,71
Umiejętność negocjowania	Jednolite studia magisterskie	12,1%	15,2%	28,8%	34,8%	9,1%	3,14
	Studia I stopnia	11,2%	17,6%	38,3%	22,9%	10,1%	3,03
	Studia II stopnia	7,9%	19,7%	33,8%	31,5%	7,2%	3,10
Kierowanie pracą innych	Jednolite studia magisterskie	16,7%	24,2%	28,8%	21,2%	9,1%	2,82
	Studia I stopnia	15,4%	25,0%	31,9%	20,2%	7,4%	2,79
	Studia II stopnia	15,4%	24,3%	29,8%	23,3%	7,2%	2,83
Umiejętność prezentacji konkretnego zagadnienia	Jednolite studia magisterskie	7,6%	10,6%	27,3%	39,4%	15,2%	3,44
	Studia I stopnia	4,8%	10,6%	23,9%	46,8%	13,8%	3,54
	Studia II stopnia	3,6%	10,2%	23,9%	48,5%	13,8%	3,59

Tabela 10 Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji społecznych absolwentów.

Kompetencje specjalistyczno-techniczne

Kompetencje specjalistyczno-techniczne to blok kompetencji, których rozwój w czasie studiów absolwenci ocenili najniżej. Podobnie jak w poprzednich latach wśród absolwentów z rocznika 2012/2013 ocenianych wzrost kompetencji specjalistyczno-technicznych w większości przypadków odsetek ocen negatywnych był wyższy niż ocen pozytywnych. Wśród absolwentów różnych rodzajów studiów widoczna jest pewna prawidłowość – w większości przypadków absolwenci jednolitych studiów magisterskich oceniają rozwój kompetencji niżej niż absolwenci studiów I i II stopnia. Najgorzej ocenianymi kompetencjami specjalistyczno – technicznymi są *znajomość specjalistycznego oprogramowania* (2,50), *używanie języka obcego w mowie i piśmie* (2,61) oraz *rozumienie wypowiedzi i czytanie w języku obcym* (2,68). W przypadku wszystkich trzech najniżej ocenianych kompetencji ilość ocen negatywnych była wyższa niż ocen pozytywnych bez względu na rodzaj studiów.

Najlepiej ocenianymi kompetencjami specjalistyczno-technicznymi rozwiniętymi w toku studiów było *wykorzystanie teorii w praktyce* (3,14) oraz *specjalistyczne umiejętności zawodowe i obsługa komputera* (obie oceny 3,00). W przypadku niemal wszystkich kompetencji specjalistyczno-technicznych poza kompetencjami *specjalistyczne umiejętności zawodowe i wykorzystywanie teorii w praktyce* ocena absolwentów studiów I stopnia była wyższa niż absolwentów studiów II stopnia i jednolitych studiów magisterskich. We przypadku wszystkich ocenianych kompetencji specjalistyczno – technicznych najniższe oceny wystawili absolwenci jednolitych studiów magisterskich.

KOMPETENCJE SPECJALISTYCZNO-TECHNICZNE		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak	Ocena
		% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	Skala od 1 do 5
Używanie języka obcego w mowie i piśmie	Jednolite studia magisterskie	19,7%	31,8%	27,3%	16,7%	4,5%	2,55
	Studia I stopnia	19,1%	28,2%	24,5%	17,6%	10,6%	2,72
	Studia II stopnia	22,6%	30,5%	23,6%	15,7%	7,5%	2,55
Rozumienie wypowiedzi i czytanie w języku obcym	Jednolite studia magisterskie	16,7%	27,3%	27,3%	24,2%	4,5%	2,73
	Studia I stopnia	19,7%	24,5%	26,6%	17,6%	11,7%	2,77
	Studia II stopnia	22,6%	28,9%	21,0%	20,0%	7,5%	2,61
Specjalistyczne umiejętności zawodowe	Jednolite studia magisterskie	13,6%	27,3%	30,3%	22,7%	6,1%	2,80
	Studia I stopnia	13,3%	17,6%	31,4%	30,3%	7,4%	3,01
	Studia II stopnia	9,8%	19,0%	26,6%	35,1%	9,5%	3,15
Obsługa komputera	Jednolite studia magisterskie	21,2%	24,2%	18,2%	28,8%	7,6%	2,77
	Studia I stopnia	12,8%	21,8%	22,3%	26,6%	16,5%	3,12
	Studia II stopnia	12,5%	22,3%	24,3%	26,6%	14,4%	3,08
Znajomość specjalistycznego oprogramowania	Jednolite studia magisterskie	37,9%	21,2%	21,2%	15,2%	4,5%	2,27
	Studia I stopnia	25,5%	23,9%	23,9%	19,1%	7,4%	2,59
	Studia II stopnia	27,5%	25,6%	23,0%	18,4%	5,6%	2,49
Wykorzystywanie teorii w praktyce	Jednolite studia magisterskie	16,7%	25,8%	22,7%	24,2%	10,6%	2,86
	Studia I stopnia	10,1%	16,0%	36,7%	27,7%	9,6%	3,11
	Studia II stopnia	6,2%	19,0%	32,5%	30,2%	12,1%	3,23

Tabela 11. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji specjalistyczno-technicznych absolwentów.

5.4 Zadowolenie z ukończonych studiów

Chcąc poznać opinię absolwentów na temat ukończonych studiów oraz kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim z perspektywy pięciu lat od ukończenia nauki, poproszono ich o ustosunkowanie się do sześciu twierdzeń poprzez ocenę ich na 5-stopniowej skali od „zdecydowanie tak” do „zdecydowanie nie”. We niemal wszystkich analizowanych aspektach oceny dokonywane przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich były wyższe niż absolwentów studiów I i II stopnia. Jedynie stwierdzenie *Polecił(a)bym znajomym studia na Uniwersytecie Rzeszowskim* zostało ocenione niżej przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich niż przez absolwentów pozostałych rodzajów studiów.

Największe różnice w zależności od ukończonego rodzaju studiów wystąpiły w ocenie twierdzenia *Po moim kierunku można pracować w wielu miejscach pracy* – z takim twierdzeniem zgodziło się 71,3% absolwentów jednolitych studiów magisterskich i 41,0% absolwentów studiów I stopnia oraz 43,0% absolwentów studiów II stopnia. Znacząca, wynosząca 19,8 punktu procentowego, różnica ocen wystąpiła również w przypadku oceny twierdzenia *Pracodawcy cenią absolwentów z kierunku, który ukończyłem/łam*, zaś w przypadku twierdzenia *Wybrałbym/wybrałabym jeszcze raz ten sam kierunek studiów* rozpiętość wyniosła 12,7 p.p. Absolwenci różnych rodzajów studiów byli najbardziej zgodni w ocenie stwierdzenia *Polecił(a)bym znajomym studia na Uniwersytecie Rzeszowskim*. Z taką deklaracją zgadza się 68,2% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 68,6% absolwentów studiów I stopnia oraz 71,1% absolwentów studiów II stopnia.

Ponad połowa respondentów (50,6%) swoją decyzję dotyczącą wyboru kierunku studiów uważa za słuszną, przy czym w przypadku absolwentów jednolitych studiów magisterskich odsetek ten wynosi 60,6%, absolwentów studiów I stopnia 47,9%, zaś absolwentów studiów II stopnia 50,2%. Niezależnie od rodzaju studiów odsetek osób pozytywnie oceniających dokonany przez siebie wybór jest wyższy niż odsetek ocen negatywnych, przy czym najniższą, wynoszącą 13,3 p.p. różnicę zaobserwowano w przypadku absolwentów studiów I stopnia.

		Zdecydowanie nie	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Raczej tak	Zdecydowanie tak
		% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu
Wybrałbym/wybrałabym jeszcze raz ten sam kierunek studiów	Jednolite studia magisterskie	7,6%	12,1%	19,7%	37,9%	22,7%
	Studia I stopnia	21,3%	13,3%	17,6%	19,7%	28,2%
	Studia II stopnia	15,1%	13,1%	21,6%	21,6%	28,5%
Po moim kierunku można pracować w wielu miejscach pracy	Jednolite studia magisterskie	3,0%	12,1%	13,6%	42,4%	28,8%
	Studia I stopnia	14,9%	20,7%	23,4%	20,7%	20,2%
	Studia II stopnia	7,2%	21,6%	28,2%	25,6%	17,4%
Absolwenci mojego kierunku nie mają problemów ze znalezieniem pracy	Jednolite studia magisterskie	9,1%	12,1%	40,9%	31,8%	6,1%
	Studia I stopnia	22,3%	19,7%	33,0%	15,4%	9,6%
	Studia II stopnia	16,7%	19,3%	36,4%	16,1%	11,5%
Pracodawcy cenią absolwentów z kierunku, który ukończyłem/łam	Jednolite studia magisterskie	4,5%	12,1%	40,9%	33,3%	9,1%
	Studia I stopnia	19,1%	21,8%	33,0%	20,2%	5,9%
	Studia II stopnia	12,5%	23,9%	41,0%	17,4%	5,2%
Polecił(a)bym znajomym kierunek studiów, który ukończyłem/am	Jednolite studia magisterskie	13,6%	13,6%	25,8%	30,3%	16,7%
	Studia I stopnia	21,8%	21,3%	23,9%	22,3%	10,6%
	Studia II stopnia	13,4%	20,3%	30,8%	23,0%	12,5%
Polecił(a)bym znajomym studia na Uniwersytecie Rzeszowskim	Jednolite studia magisterskie	6,1%	12,1%	13,6%	42,4%	25,8%
	Studia I stopnia	4,8%	7,4%	19,1%	38,3%	30,3%
	Studia II stopnia	3,0%	6,9%	19,0%	39,0%	32,1%

Tabela 12 Ocena kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim w opinii absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia.

Dokładnie ¼ ankietowanych absolwentów studiów I stopnia (25%) oraz 27,5% absolwentów studiów II stopnia twierdzi, iż po ich kierunku *absolwenci nie mają problemu ze znalezieniem pracy*. Nieco bardziej optymistyczni są absolwenci jednolitych studiów magisterskich, wśród których 37,9% sądzi, że absolwenci ich *kierunku studiów nie mają problemu ze znalezieniem pracy*. W przypadku oceny tego twierdzenia różnica pomiędzy osobami zgadzającymi się z nim i nie zgadzającymi się z nim jest większa wśród absolwentów studiów I stopnia i jednolitych studiów magisterskich niż studiów II stopnia. Podobny schemat odpowiedzi można zaobserwować w ocenie także stosunku pracodawców do absolwentów

ukończonego przez siebie kierunku studiów. Ponownie absolwenci jednolitych studiów magisterskich są zdecydowanie bardziej optymistyczni niż studiów I i II stopnia. W przypadku studiów I i II stopnia odpowiednio 41,0% i 36,4% respondentów nie zgadza się z twierdzeniem, że *pracodawcy cenią absolwentów po ukończonym przez nich kierunku studiów*, natomiast w przypadku jednolitych studiów magisterskich opinię taką wyraziło jedynie 16,7% respondentów.

W ramach badania absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 zapytano o braki w programie ukończonych studiów. Najczęściej wskazywanym mankamentem studiów jest *zbyt mały nacisk na zdobywanie umiejętności praktycznych*. Taką odpowiedź deklaruje 64,0% respondentów, dla porównania braki wiedzy teoretycznej wskazuje jedynie 3,9% absolwentów. Ponad połowa absolwentów (56,5%) uważa, że w trakcie studiów zabrakło spotkań z pracodawcami zatrudniającymi osoby o określonym typie wykształcenia. Kolejnym mankamentem wskazywanym przez 39,5% respondentów był brak rzetelnych informacji o perspektywach zatrudnienia po konkretnym kierunku studiów. Uzyskane wyniki są bardzo zbliżone do rezultatów pozostałych realizowanych badań losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	Procent	Liczba	Procent	Liczba	Procent	Liczba	Procent
Umiejętności praktycznych	52	78,8%	124	66,0%	182	59,7%	358	64,0%
Spotkań z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów	36	54,5%	114	60,6%	166	54,4%	316	56,5%
Rzetelnych informacji o perspektywach zatrudnienia	26	39,4%	75	39,9%	120	39,3%	221	39,5%
Szkoleń z umiejętności miękkich	22	33,3%	59	31,4%	85	27,9%	166	29,7%
Szkoleń z zakładania działalności gospodarczej	17	25,8%	45	23,9%	75	24,6%	137	24,5%
Szkoleń z pisania CV i listów motywacyjnych	10	15,2%	31	16,5%	44	14,4%	85	15,2%
Czegoś innego	5	7,6%	10	5,3%	20	6,6%	35	6,3%
Wiedzy teoretycznej	5	7,6%	9	4,8%	8	2,6%	22	3,9%

Wykres 11 Braki w programie studiów w opinii absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia. Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

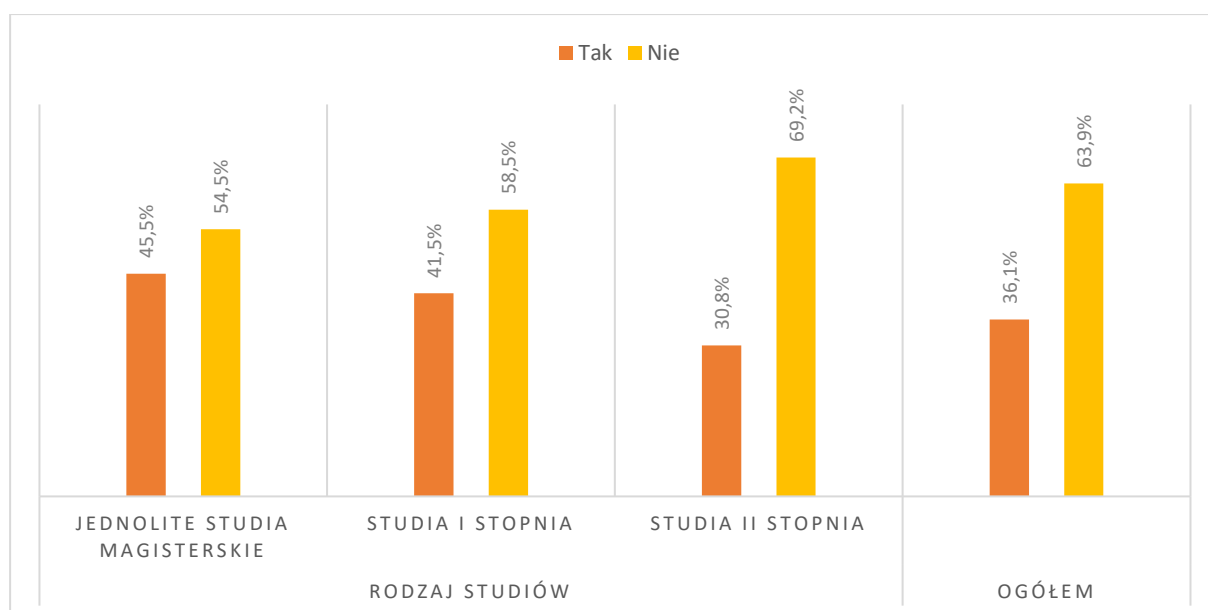
Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Absolwenci zgłaszali swoje zastrzeżenia dotyczące braków w programie kształcenia także w formie pytania otwartego. Pojawiające się uwagi odnoszą się do kilku głównych zagadnień dotyczących przede wszystkim braku w programach studiów zajęć bezpośrednio związanych z umiejętnościami niezbędnymi w praktyce – w zależności od kierunku kształcenia były to nowoczesne teorie i narzędzia stosowane w edukacji, możliwości poznawania specjalistycznego sprzętu i oprogramowania, zbyt mały wymiar praktyk zawodowych, a także większego nacisku na naukę języków obcych.

5.5 Kierunki migracji zawodowej absolwentów

W celu określenia kierunku migracji zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, zadano pytanie, czy po ukończeniu studiów poszukiwali pracy w innych województwach lub poza granicami kraju.

Poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim zadeklarowało 36,1% absolwentów i jest to wynik niższy o 5,9 p.p. niż w podobnych badaniach realizowanych rok wcześniej. Skłonność do poszukiwania pracy poza województwem podkarpackim różni absolwentów różnych rodzajów studiów. Najczęściej pracy poza podkarpaciem poszukują osoby, które ukończyły jednolite studia magisterskie (45,5%), rzadziej zaś absolwenci studiów I stopnia (41,5%) i studiów II stopnia (30,8%).

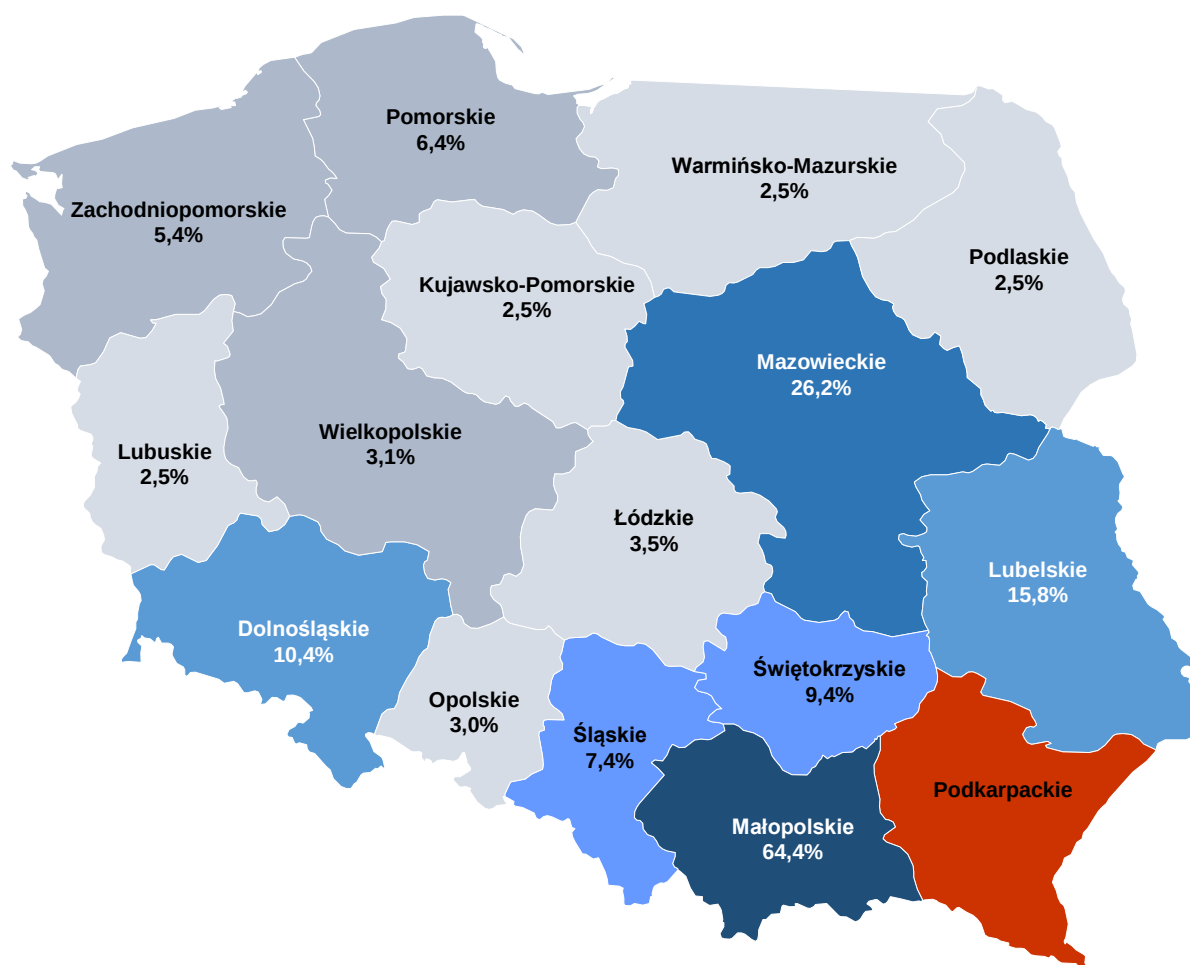

Wykres 12 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim.

Absolwenci pytani o to, w jakich innych regionach kraju poszukiwali pracy, najczęściej wskazywali na Małopolskę (64,4% wszystkich absolwentów poszukujących pracy poza Podkarpaciem), a następnie na Mazowsze (26,2%) i Lubelszczyznę (15,8%). Relatywnie wysoki odsetek absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukiwał również pracy na terenie województw: dolnośląskiego (10,4%), świętokrzyskiego (9,4%) i śląskiego (7,4%). Lista najchętniej wybieranych województw w celu znalezienia pracy pozostaje praktycznie bez zmian, a jedynie następują niewielkie przesunięcia o jedną pozycję w górę lub w dół.

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczebność	% w kolumnie	Liczebność	% w kolumnie	Liczebność	% w kolumnie	Liczebność	% w kolumnie
Małopolskie	15	50,0%	51	65,4%	64	68,1%	130	64,4%
Mazowieckie	16	53,3%	18	23,1%	19	20,2%	53	26,2%
Lubelskie	3	10,0%	16	20,5%	13	13,8%	32	15,8%
Dolnośląskie	5	16,7%	7	9,0%	9	9,6%	21	10,4%
Świętokrzyskie	3	10,0%	6	7,7%	10	10,6%	19	9,4%
Śląskie	3	10,0%	5	6,4%	7	7,4%	15	7,4%
Pomorskie	0	0,0%	5	6,4%	8	8,5%	13	6,4%
Zachodniopomorskie	1	3,3%	5	6,4%	5	5,3%	11	5,4%
Łódzkie	0	0,0%	2	2,6%	5	5,3%	7	3,5%
Wielkopolskie	0	0,0%	2	2,6%	5	5,3%	7	3,5%
Opolskie	0	0,0%	2	2,6%	4	4,3%	6	3,0%
Kujawsko - Pomorskie	0	0,0%	1	1,3%	4	4,3%	5	2,5%
Lubuskie	0	0,0%	2	2,6%	3	3,2%	5	2,5%
Podlaskie	0	0,0%	1	1,3%	4	4,3%	5	2,5%
Warmińsko - Mazurskie	0	0,0%	1	1,3%	4	4,3%	5	2,5%

Tabela 13 W jakim województwie (innym niż podkarpackie) poszukiwał(a) Pan(i) pracy?

Wykres 13 Województwa (inne niż podkarpackie), w których pracy poszukiwali absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Po zakończeniu studiów pracę zarobkową poza granicami Polski podejmowało 30,6% absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, przy czym częściej wyjeżdżali absolwenci studiów I stopnia (37,8%) niż studiów II stopnia (27,9%) i jednolitych studiów magisterskich (22,7%). W porównaniu do wyników uzyskanych w ubiegłorocznej edycji badania losów zawodowych absolwentów po pięciu latach, odsetek absolwentów z doświadczeniem w pracy poza granicami Polski jest niższy o niecałe 4 punkty procentowe, jednak większe są obserwowane różnice ze względu na rodzaj studiów.

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie
Tak	15	22,7%	71	37,8%	85	27,9%	171	30,6%
Nie	51	77,3%	117	62,2%	220	72,1%	388	69,4%

Tabela 14 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego ze względu na wyjazd za granicę kraju po zakończeniu studiów.

Podobnie jak w poprzedniej edycji badania największy odsetek absolwentów decydował się na wyjazd do Wielkiej Brytanii (29,8%) oraz do Niemiec (27,5%). Stosunkowo często wyjeżdżano także do Holandii (12,9%), Francji (11,1%), Włoch i USA (po 8,2%). Popularnymi kierunkami wyjazdów zarobkowych okazały się również Czechy i Francja (po 8,6%), Chorwacja (7,0%) oraz Grecja i Węgry (po 6,4%). Pozostałe kraje wyjazdów zarobkowych absolwentów zostały wskazane przez nie więcej niż 6% respondentów, a znalazły się wśród nich tak egzotyczne kierunki jak Tajlandia, Kuba czy Korea.

Łącznie absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 wymienili 43 państwa, do których wyjeżdżali w celach zarobkowych – zostały one wyszczególnione w tabeli w kolejności od najczęściej do najrzadziej wskazywanych.

Należy zauważyć, że znacząca grupa respondentów wskazywała po kilka krajów do których wyjeżdżała zawodowo w celach zarobkowych. Średnio każdy z wyjeżdżających za granicę respondentów wskazał po 1,84 kraju. W kilku przypadkach ankietowani zadeklarowali, że była to „cała Europa” lub „UE”.

Kraj	Liczebność	Odsetek	Kraj	Liczebność	Odsetek
Wielka Brytania	51	29,8%	Dania	2	1,2%
Niemcy	47	27,5%	Indonezja	2	1,2%
Holandia	22	12,9%	Kanada	2	1,2%
Francja	19	11,1%	Meksyk	2	1,2%
USA	14	8,2%	Turcja	2	1,2%
Włochy	14	8,2%	Albania	1	0,6%
Czechy	13	7,6%	Armenia	1	0,6%
Hiszpania	13	7,6%	Czarnogóra	1	0,6%
Chorwacja	12	7,0%	Emiraty	1	0,6%
Grecja	11	6,4%	Estonia	1	0,6%
Węgry	11	6,4%	Gruzja	1	0,6%
Słowacja	10	5,8%	Islandia	1	0,6%
Austria	9	5,3%	Izrael	1	0,6%
Belgia	8	4,7%	Japonia	1	0,6%
Portugalia	8	4,7%	Korea	1	0,6%
Szwajcaria	6	3,5%	Kostaryka	1	0,6%
Ukraina	5	2,9%	Kuba	1	0,6%
Irlandia	4	2,3%	Panama	1	0,6%
Szwecja	4	2,3%	Rumunia	1	0,6%
Cypr	3	1,8%	Słowenia	1	0,6%
Norwegia	3	1,8%	Tajlandia	1	0,6%
Bułgaria	2	1,2%	RAZEM	315	184,2%

Tabela 15 Kraje, do których absolwenci studiów I i II stopnia wyjeżdżali w celach zarobkowych. Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż niektórzy absolwenci podejmowali zatrudnienie w kilku różnych państwach.

Aktualna skłonność do wyjazdów zarobkowych poza granice kraju jest wśród ankietowanych bardzo niska, jedynie niecałe 4% absolwentów ma plany wyjazdu za granicę

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

w celach zarobkowych w ciągu najbliższego półrocza, podczas gdy w poprzedniej edycji badania było to 6,7%. Aż 75,8% absolwentów wyklucza taką możliwość i jest to wzrost o 3,8 p.p. W chwili realizacji badania 4,7% respondentów mieszkało poza granicami kraju, a w stosunku do ubiegłorocznego badania grupa ta skurczyła się o 3 p.p. Grupa emigrantów jest zróżnicowana ze względu na rodzaj ukończonych studiów, wśród absolwentów studiów I stopnia odsetek emigrantów wynosi 6.9%, wśród absolwentów studiów II stopnia 3,9% zaś wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich jedynie 1,5%.

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie
Tak	4	6,1%	6	3,2%	12	3,9%	22	3,9%
Nie	49	74,2%	136	72,3%	239	78,4%	424	75,8%
Trudno powiedzieć	12	18,2%	33	17,6%	42	13,8%	87	15,6%
Nie dotyczy - jestem obecnie za granicą	1	1,5%	13	6,9%	12	3,9%	26	4,7%

Tabela 16 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na plany wyjazdu zarobkowego za granicę w ciągu 6 miesięcy od daty wywiadu.

5.6 Podnoszenie kwalifikacji

Zdecydowana większość (72,6%) ankietowanych absolwentów zadeklarowało, iż pomimo ukończenia w 2012/2013 roku studiów nadal podnosi swoje kwalifikacje. Jedynie 6,8% absolwentów kontynuuje studia wyższe, co wskazuje, że inne niż studia wyższe formy podnoszenia kwalifikacji są bardzo popularne i wykorzystywane przez około 65% absolwentów. Nieznacznie częściej dokończają się absolwenci jednolitych studiów magisterskich (81,8%) i studiów I stopnia (73,9%), a rzadziej studiów II stopnia (69,8%).

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie
Tak	54	81,8%	139	73,9%	213	69,8%	406	72,6%
Nie	12	18,2%	49	26,1%	92	30,2%	153	27,4%

Tabela 17 Podnoszenie kwalifikacji przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego po ukończeniu studiów.

Wśród dostępnych różnych form podnoszenia kwalifikacji aż 66,0% absolwentów wykorzystuje autodokształcanie, zaś 53,0% uczestnictwo w kursach zawodowych. Ponad 1/3 (35,0%) absolwentów rocznika 2012/2013 podjęła studia podyplomowe. Co czwarty uczestnik badania (25,6%) deklaruje udział w różnego rodzaju szkoleniach miękkich. Podnoszenie kwalifikacji na kursach językowych deklaruje 22,4% ankietowanych. W stosunku do poprzedniej edycji badania losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, odsetek absolwentów korzystających z różnych form podnoszenia kwalifikacji jest bardzo zbliżony we wszystkich kategoriach, poza niższym odsetkiem respondentów korzystających z różnego rodzaju szkoleń miękkich (np. komunikacja, negocjacje, asertywność, itp.).

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie
Samodokształcanie	31	57,4%	91	65,5%	146	68,5%	268	66,0%
Uczestnictwo w kursach zawodowych	20	37,0%	64	46,0%	131	61,5%	215	53,0%
Podjęcie studiów podyplomowych	15	27,8%	46	33,1%	81	38,0%	142	35,0%
Uczestnictwo w szkoleniach miękkich	16	29,6%	37	26,6%	51	23,9%	104	25,6%
Uczestnictwo w kursach językowych	14	25,9%	36	25,9%	41	19,2%	91	22,4%
Inne	17	31,5%	16	11,5%	22	10,3%	55	13,5%

Tabela 18 Działania podejmowane w celu podnoszenia kwalifikacji przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia. Procenty nie sumują się do stu, ze względu na możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi.

5.7 Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie

Na pytania tego bloku odpowiadały osoby, które w trakcie badania pracowały najemnie lub uczestniczyły w stażu. Warto dodać, że podjęcie pracy najemnej w pięć lata od zakończenia studiów zadeklarowało łącznie 85,0% absolwentów (o 1,3 p.p. mniej niż w analogicznym badaniu przed rokiem), w tym: 78,8% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 85,1% absolwentów studiów I stopnia i 86,2% absolwentów studiów II stopnia. W grupie tej są osoby pracujące najemnie jak również łączące pracę najemną ze studiowaniem lub prowadzeniem własnej działalności gospodarczej, a także absolwenci odbywający staż zawodowy (szczegółowe informacje zaprezentowano w tabelach poniżej).

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

Warto zauważyć, że w porównaniu do zeszłorocznej edycji badania sytuacja na rynku pracy pogorszyła się. Odsetek bezrobotnych absolwentów w pięć lat po ukończeniu studiów wzrósł z 5,2% do 8,6%, czyli 3,4 p.p. Taki wzrost odsetka bezrobotnych można wiązać m.in. ze spowodowanym COVID-19 pogorszeniem koniunktury na świecie. Równocześnie warto zauważyć, że odsetek bezrobotnych jest wyraźnie wyższy wśród absolwentów studiów I stopnia (9,0%) i II stopnia (9,5%) niż wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich (3,0%).

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie
Jestem zatrudniony(a) w firmie prywatnej	26	39,4%	90	47,9%	133	43,6%	249	44,5%
Jestem zatrudniony(a) w instytucji państwowej	23	34,8%	53	28,2%	120	39,3%	196	35,1%
Jestem osobą bezrobotną	2	3,0%	17	9,0%	29	9,5%	48	8,6%
Założyłem działalność gospodarczą	12	18,2%	8	4,3%	12	3,9%	32	5,7%
Pracuję najemnie i prowadzę własną działalność	3	4,5%	7	3,7%	5	1,6%	15	2,7%
Studiuję i pracuję	0	0,0%	8	4,3%	4	1,3%	12	2,1%
Studiuję i nie pracuję	0	0,0%	3	1,6%	1	0,3%	4	0,7%
Jestem na stażu	0	0,0%	2	1,1%	1	0,3%	3	0,5%
Jestem osobą bezrobotną	26	39,4%	90	47,9%	133	43,6%	249	44,5%

Tabela 19 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego ze względu na status zawodowy.

Pracujący najemnie w momencie realizacji badania absolwenci, zostali zapytani, którą od czasu zakończenia studiów, pracą z kolei jest ich obecne zajęcie. Największy odsetek respondentów (30,5%) zadeklarował, że obecnie wykonywana praca jest ich pierwszą od zakończenia studiów. Drugą najliczniejszą grupę (27,8%) stanowili absolwenci wykonujący drugą pracę, zaś 21,9% jest zatrudnione u trzeciego pracodawcy. Osoby, które zmieniały miejsce zatrudnienia częściej i pracują w czwartym zakładzie pracy stanowią 10,8% respondentów, natomiast w piątym lub kolejnym miejscu pracy jest zatrudnione jest 8,8% absolwentów pracujących najemnie. Mniejszą mobilność, czyli wyższy odsetek respondentów pracujących w pierwszym zakładzie pracy odnotowano wśród absolwentów jednolitych

studiów magisterskich (42,3%) niż wśród osób, które ukończyły studia II stopnia (31,6%) i studia I stopnia (25,0%). Tendencja ta uwiadamia się jeszcze bardziej, gdy analizę poszerzyć o respondentów pracujących u pierwszego lub drugiego pracodawcy.

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie
Pierwsza praca	22	42,3%	40	25,0%	83	31,6%	145	30,5%
Druga praca	16	30,8%	47	29,4%	69	26,2%	132	27,8%
Trzecia praca	9	17,3%	38	23,8%	57	21,7%	104	21,9%
Czwarta praca	4	7,7%	19	11,9%	29	11,0%	52	10,9%
Piąta praca lub kolejna	1	1,9%	16	10,0%	25	9,5%	42	8,8%

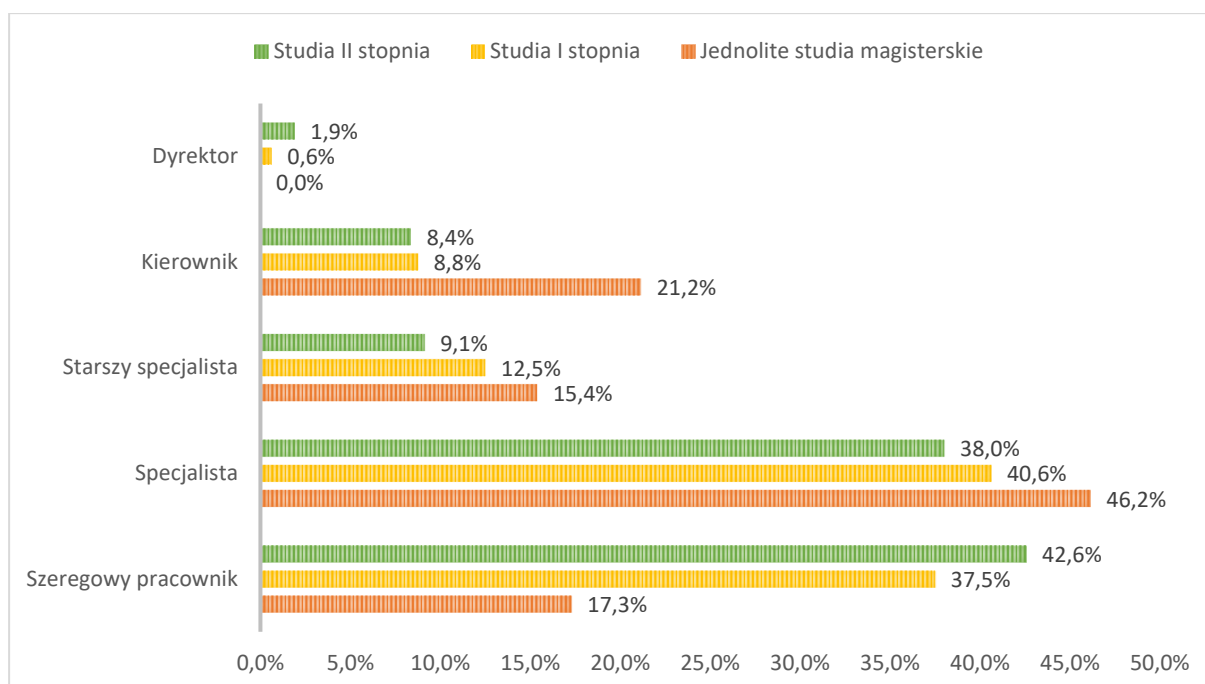
Tabela 20 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemniej ze względu na liczbę dotychczasowych miejsc pracy.

Absolwenci pracujący najemniej zostali poproszeni o określenie jak długo po zakończeniu studiów zajęło im poszukiwanie pracy. Najliczniejsza grupa absolwentów (28,4%) znalazła pracę w czasie od 2 do 6 miesięcy. Drugą, co do liczności, grupą były osoby pracujące już w trakcie studiów (24,2%). Wśród poszukujących pracy po zakończeniu studiów trzecią największą grupę stanowią absolwenci, którzy potrzebowali na znalezienie zatrudnienia mniej niż miesiąc (18,1%). Na znalezienie pracy ponad roku od zakończenia studiów potrzebowało 13,5% respondentów. Istnieje zależność pomiędzy czasem poszukiwania pracy, a ukończonym rodzajem studiów, wskazuje ona, że absolwenci studiów I stopnia poszukują pracy dłużej, niż absolwenci jednolitych studiów magisterskich i studiów II stopnia. Jednocześnie należy zauważyć, że odsetek absolwentów pracujących zawodowo w trakcie studiów jest najwyższy w grupie absolwentów studiów II stopnia (27,4%), a niższy w przypadku absolwentów jednolitych studiów magisterskich (25,0%) i studiów I stopnia (18,8%). W stosunku do poprzedniej edycji badania nieznacznie zmniejszył się odsetek absolwentów znajdujących pierwszą pracę w czasie krótszym niż pół roku, wzrósł zaś odsetek osób pracujących już w trakcie studiów.

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie
Do 1 miesiąca	5	9,6%	44	27,5%	37	14,1%	86	18,1%
Od 2 do 6 miesięcy	14	26,9%	48	30,0%	73	27,8%	135	28,4%
Od 7 do 9 miesięcy	11	21,2%	12	7,5%	27	10,3%	50	10,5%
Od 10 do 12 miesięcy	5	9,6%	8	5,0%	12	4,6%	25	5,3%
Ponad 1 rok	4	7,7%	18	11,3%	42	16,0%	64	13,5%
Pracowałem już w trakcie studiów	13	25,0%	30	18,8%	72	27,4%	115	24,2%

Tabela 21 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najmniej ze względu na czas poszukiwania pierwszej pracy.

Po upływie pięciu lat od zakończenia studiów pracujący absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego najczęściej piastują stanowisko specjalisty (39,8) lub szeregowego pracownika (38,1%). Przy czym odsetek osób pracujących na takich stanowisku znacząco różni się ze względu na ukończony rodzaj studiów. Po pięciu latach od ukończenia studiów szeregowymi pracownikami jest 42,6% absolwentów studiów II stopnia, 37,5% absolwentów studiów II stopnia oraz jedynie 17,3% absolwentów jednolitych studiów magisterskich. Pracę na stanowisku specjalisty wykonuje 46,2% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 40,6% absolwentów studiów I stopnia oraz 38,0% studiów II stopnia. Wyższe stanowiska (starszy specjalista, kierownik, dyrektor) są częściej deklarowane przez absolwentów studiów jednolitych studiów magisterskich (36,5%), niż przez absolwentów studiów I stopnia (21,9%) i II stopnia (19,4%).

Wykres 14 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najmniej ze względu na zajmowane stanowisko.

Dane dotyczące rodzaju umowy, w oparciu, o którą absolwenci wykonują pracę najemną, potwierdzają korzystne z punktu widzenia pracobiorców zmiany w zakresie stabilności zatrudnienia. Umowę na czas nieokreślony posiada 68,4% absolwentów, podczas gdy w badaniu realizowanym przed rokiem było to 63,6% (wzrost o 3,8 p.p.). Na podstawie umowy na czas określony pracuje 22,9% respondentów (w badaniu sprzed roku odsetek ten wyniósł 26,2%). Oznacza to, że łącznie 91,4% zatrudnionych absolwentów posiada umowę o pracę – jest to wynik wyższy niż w podobnych badaniach realizowanych z absolwentami rocznika 2011/2012 (90,8%). Wśród pozostałych typów umów najczęściej deklarowano umowę - zlecenie (2,5%), umowę na zastępstwo (1,7%), lub umowę o dzieło (1,1%), a także umowę na okres próbny (0,6%). Pozostałe rodzaje umów, tj. staże absolwenckie występowały bardzo rzadko (staż za pośrednictwem urzędu 0,2%, zaś bez pośrednictwa 0,0%). Pracę bez jakiegokolwiek umowy zadeklarowało 1,1% respondentów. W zakresie stabilności zatrudnienia korzystniejsza jest sytuacja absolwentów jednolitych studiów magisterskich (82,7% umów na czas nieokreślony) niż studiów II stopnia (68,1% umów na czas nieokreślony) oraz absolwentów studiów I stopnia (64,4% umów na czas nieokreślony).

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie
Umowa na czas nieokreślony	43	82,7%	103	64,4%	179	68,1%	325	68,4%
Umowa na czas określony	7	13,5%	40	25,0%	62	23,6%	109	22,9%
Umowa zlecenie	0	0,0%	7	4,4%	5	1,9%	12	2,5%
Umowa na zastępstwo	1	1,9%	1	0,6%	6	2,3%	8	1,7%
Umowa o dzieło	0	0,0%	2	1,3%	3	1,1%	5	1,1%
Praca bez umowy	0	0,0%	1	0,6%	4	1,5%	5	1,1%
Umowa na okres próbny	0	0,0%	1	0,6%	2	0,8%	3	0,6%
Staż absolwencki za pośrednictwem urzędu pracy	0	0,0%	1	0,6%	0	0,0%	1	0,2%
Inne	1	1,9%	4	2,5%	2	0,8%	7	1,5%

Tabela 22. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj posiadanej umowy w obecnej pracy.

Wśród pracujących absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego po pięciu latach od zakończenia studiów 26,3% wykonuje pracę niezwiązaną w żadnym stopniu z ukończonym kierunkiem studiów. Całkowitą zgodność pracy z ukończonym kierunkiem edukacji deklaruje 34,7% pracujących absolwentów, a 34,1% dostrzega częściowy związek między zdobytym wykształceniem a obowiązkami zawodowymi. W stosunku do badań realizowanych przed rokiem spadł (o 3,3 p.p.) odsetek absolwentów deklarujących pełną zgodność pracy z wykształceniem. Co ciekawe równocześnie spadł również odsetek (o 3,0 p.p.) respondentów deklarujących całkowity brak zgodności. O 5,1 p.p. wzrósł odsetek absolwentów, których praca jest częściowo związana z wykształceniem, nieznacznie (o 1,2 p.p.) wzrósł również odsetek odpowiedzi *Trudno powiedzieć*. Wyższą zgodność między wykonywaną pracą, a ukończonym kierunkiem studiów zaobserwowano wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich niż w przypadku absolwentów studiów II stopnia i studiów I stopnia. Całkowitą zgodność

wykonywanej pracy z wykształceniem zadeklarowało 44,2% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 36,5% absolwentów studiów II stopnia i 28,8% absolwentów studiów I stopnia. Dodatkowo 4,8% respondentów nie potrafiło lub nie chciało ocenić zgodności wykonywanej pracy z wykształceniem. Należy podkreślić, że relatywnie wysoki (w zależności od rodzaju studiów jest to od 80,8% do 65,0%) odsetek respondentów deklaruje wykonywanie pracy zgodnej lub częściowo zgodnej z wykształceniem.

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie
Całkowicie	23	44,2%	46	28,8%	96	36,5%	165	34,7%
Częściowo	19	36,5%	58	36,3%	85	32,3%	162	34,1%
Wcale	7	13,5%	47	29,4%	71	27,0%	125	26,3%
Trudno powiedzieć	3	5,8%	9	5,6%	11	4,2%	23	4,8%

Tabela 23 Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów z wykonywaną przez nich pracą.

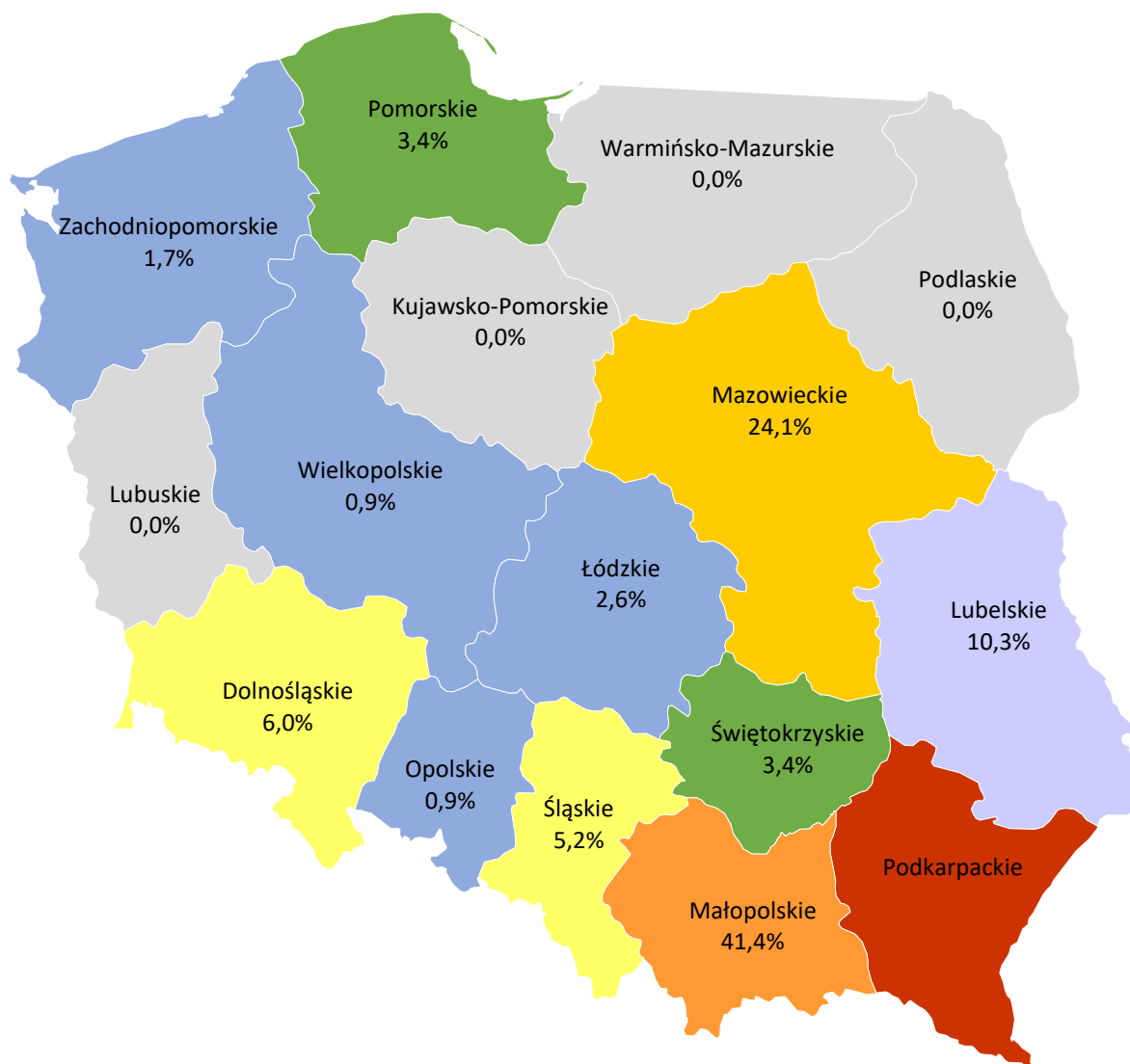
Jak pokazują uzyskane dane, prawie $\frac{1}{3}$ pracujących absolwentów (31,6%), pracuje dla firm zlokalizowanych poza obszarem Podkarpacia, przy czym częściej sytuacja ta dotyczy absolwentów jednolitych studiów magisterskich (40,4%) niż studiów I stopnia (36,3%) oraz studiów II stopnia (27,0%).

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie
Tak	31	59,6%	102	63,8%	192	73,0%	325	68,4%
Nie	21	40,4%	58	36,3%	71	27,0%	150	31,6%

Tabela 24. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na lokalizację firmy w województwie podkarpackim.

Spośród 150 osób pracujących dla firm zlokalizowanych poza Podkarpaciem 34 (22,7%) pracuje dla firm mających siedzibę poza Polską. Spośród pracujących w Polsce, ale poza podkarpaciem absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego aż 41,4% znalazło zatrudnienie w województwie małopolskim, 24,1% w województwie mazowieckim, 10,3% w lubelskim,

6,0% w dolnośląskim, a 5,2% w śląskim. W województwach: podlaskim, lubuskim, kujawsko – pomorskim i warmińsko – mazurskim nie pracuje żaden z absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013.

Rysunek 2. Województwa, w którym zlokalizowana jest firma zatrudniająca absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2011/2012 (inne niż podkarpackie).

Osoby podejmujące pracę najemną poproszono o określenie przeciętnej wysokości miesięcznego dochodu netto. Wysoki, w porównaniu z innymi pytaniami, odsetek ankietowanych (11,6%) odmówił podania wysokości swojego dochodu. Spośród respondentów, którzy podali wysokość swoich zarobków najliczniejszą grupę (18,5%) stanowią respondenci zarabiający od 2101 do 2500 zł/miesięcznie. Niemal tak samo liczną grupą, z udziałem wynoszącym 18,1%, są osoby zarabiające powyżej 4100 zł/netto miesięczne. Zarobki w przedziale od 2501 do 3000 zł/miesięcznie deklaruje 17,3% respondentów,

natomiast w przedziale od 3001 do 3500 zł/miesięcznie 10,7% respondentów. Najniższe zarobki – poniżej 1800 zł/miesięcznie zadeklarowało jedynie 3,8% badanych. Widoczna jest dalsza poprawa dochodów absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego. W poprzedniej edycji badania 23,5% respondentów zarabiała poniżej 1900 zł/miesięcznie, zaś obecnie jedynie 16,4% respondentów zarabia nie więcej niż 2100 zł/miesięcznie.

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie
Poniżej 1 800 zł netto	0	0,0%	11	6,9%	7	2,7%	18	3,8%
Od 1 801 do 2100 zł netto	5	9,6%	18	11,3%	37	14,1%	60	12,6%
Od 2101 do 2500 zł netto	5	9,6%	30	18,8%	53	20,2%	88	18,5%
Od 2501 do 3000 zł netto	10	19,2%	25	15,6%	47	17,9%	82	17,3%
Od 3001 do 3500 zł netto	8	15,4%	10	6,3%	33	12,5%	51	10,7%
Od 3501 do 4000 zł netto	6	11,5%	10	6,3%	19	7,2%	35	7,4%
4001 zł netto i więcej	12	23,1%	36	22,5%	38	14,4%	86	18,1%
Odmowa odpowiedzi	6	11,5%	20	12,5%	29	11,0%	55	11,6%

Tabela 25. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na osiągnięte zarobki.

W grupie absolwentów pracujących najemnie, 4,6% ankietowanych planuje w ciągu najbliższego roku rozpocząć własną działalność gospodarczą. Jest to wynik wyższy niż w podobnych badaniach realizowanych wśród absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznik 2011/2012 (było to jedynie 3,3%). Plany w zakresie rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej zdecydowanie częściej deklarują absolwenci jednolitych studiów magisterskich (13,5%) niż studiów I stopnia (3,8%) i studiów II stopnia (3,4%). W zależności od rodzaju studiów od 7,7% (jednolite studia magisterskie) do 15,6% (studia I stopnia) absolwentów nie ma sprecyzowanych planów w zakresie zakładania własnej działalności gospodarczej.

5.8 Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą

Na pytania tego bloku odpowiadały osoby, które w trakcie badania prowadziły własną działalność gospodarczą. Liczba wszystkich ankietowanych absolwentów rocznika 2012/2013, prowadzących własną działalność gospodarczą wyniosła 47 osób, w tym po 15 osób jest absolwentami jednolitych studiów magisterskich i studiów I stopnia, a 17 osób studiów II stopnia. W grupie tej znajduje się 15 absolwentów, którzy łączą prowadzenie własnej firmy z pracą najemną. Łącznie 8,4% absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 prowadzi własną działalność gospodarczą (w badaniu z absolwentami rocznika 2011/2012 odsetek ten wyniósł 8,3%).

Osoby prowadzące działalność gospodarczą to absolwenci 18 kierunków studiów. W tabeli poniżej podano liczbę absolwentów poszczególnych kierunków studiów prowadzących działalność gospodarczą w podziale na deklarowany status zawodowy. Zdecydowanie najczęściej działalność gospodarczą zakładają absolwenci *prawa* – 13 na ogółem 47 przedsiębiorców ukończyło ten właśnie kierunek studiów. Relatywnie chętnie własną działalność gospodarczą zakładają również absolwenci *fizjoterapii* i *informatyki* (po 4 osoby) oraz *administracji* i *rolnictwa* (po 3 osoby). **Ze względu na małą liczbę osób samozatrudnionych oraz niski poziom ankietyzacji na części kierunków, nie przedstawiano wyników w podziale na rodzaj studiów, oraz pominięto wartości procentowe.**

	Założyłem działalność gospodarczą	Pracuję najemnie i prowadzę własną działalność	Ogółem
	Liczebność	Liczebność	Liczebność
Administracja	2	1	3
Architektura krajobrazu	1	1	2
Biologia	1	0	1
Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Plastycznej	2	0	2
Edukacja Techniczno-Informatyczna	0	1	1
Ekonomia	2	0	2
Europeistyka	1	1	2
Filologia Germańska	1	0	1
Fizjoterapia	2	2	4
Informatyka	3	1	4
Kulturoznawstwo	0	1	1
Pedagogika	2	0	2
Politologia	1	1	2
Prawo	10	3	13
Rolnictwo	0	3	3
Socjologia	1	0	1
Turystyka i Rekreacja	2	0	2
Wychowanie Fizyczne	1	0	1
Ogółem	32	15	47

Tabela 26. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną.

Absolwenci prowadzący własną działalność gospodarczą w ogromnej większości zdecydowali się na jej rozpoczęcie po zakończeniu studiów (93,6%), a jedynie 6,4% respondentów założyło własną firmę już w trakcie studiów. Co charakterystyczne, na moment założenia firmy nie miał wpływu ukończony rodzaj studiów.

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie
Podczas studiów	1	6,7%	0	0,0%	2	11,8%	3	6,4%
Po zakończeniu studiów	14	93,3%	15	100,0%	15	88,2%	44	93,6%

Tabela 27 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na moment założenia firmy.

Inaczej niż w poprzedniej edycji badania, wśród absolwentów prowadzących działalność gospodarczą, osoby których praca zawodowa nie ma żadnego związku z ukończonym kierunkiem studiów stanowią aż 31,9% (w poprzednim badaniu odsetek ten wynosił 18,6%). 21,3% respondentów deklaruje częściowy związek pomiędzy działalnością swojej firmy a ukończonym kierunkiem studiów, zaś odsetek osób deklaruujących całkowitą zgodność działalności ze zdobytym wykształceniem wynosi 40,4%. Zdecydowanie lepsze dopasowanie branży działalności gospodarczej do zdobytego wykształcenia zaobserwowano wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich (86,7%) niż wśród absolwentów studiów I stopnia (20,0%) oraz absolwentów studiów II stopnia (17,6%). Respondentów deklaruujących zupełny brak związku pomiędzy prowadzoną działalnością gospodarczą, a ukończonym kierunkiem studiów jest 13,3% wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 35,3% wśród osób, które ukończyły studia II stopnia oraz aż 46,7% w przypadku absolwentów studiów I stopnia.

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie
Całkowicie	13	86,7%	3	20,0%	3	17,6%	19	40,4%
Częściowo	0	0,0%	4	26,7%	6	35,3%	10	21,3%
Wcale	2	13,3%	7	46,7%	6	35,3%	15	31,9%
Trudno powiedzieć	0	0,0%	1	6,7%	2	11,8%	3	6,4%

Tabela 28. Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą.

Spośród 47 firm założonych przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 ponad ⅓ (14) zlokalizowanych jest poza województwem podkarpackim. Cztery z nich działa za granicą, a dwanaście w innych regionach Polski: 5 w województwie

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

małopolskim, 3 w mazowieckim oraz po 1 w województwie dolnośląskim i świętokrzyskim. Poza terenem województwa podkarpackiego nieco chętniej otwierają absolwenci jednolitych studiów magisterskich (46,7%) niż studiów II stopnia (29,4%) i studiów I stopnia (13,3%).

Jako powód założenia własnej firmy najczęściej wskazywano *chęć pracy na swoim* (53,2% wskazań) oraz *możliwość zrealizowania swoich własnych pomysłów* oraz *możliwość samodzielnego planowania pracy* (po 40,4% wskazań). Dla 27,7% respondentów założenie własnej działalności gospodarczej *to była konieczność*. W części przypadków rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej było podyktowane *trudnościami ze znalezieniem pracy* (21,3%) oraz *chęcią pogodzenia życia prywatnego z zawodowym* (17,0%). Co ciekawe relatywnie niewielki odsetek respondentów wskazywał na odpowiedzi *pozytywny przykład w rodzinie* (8,5%) i *wśród znajomych* (6,4% wskazań). W przypadku kategorii *inne*, najczęściej wskazywanym powodem była konieczność założenia firmy ze względu na wymagania pracodawcy/zleceniodawcy, można przypuszczać, że w tych przypadkach mamy do czynienia z unikaniem zatrudnienia na etat poprzez współpracę w formie B2B.

	Rodzaj studiów			Ogółem
	Jednolite studia magisterskie	Studia I stopnia	Studia II stopnia	
	% w kolumnie	% w kolumnie	% w kolumnie	
Chęć pracy na swoim	40,0%	60,0%	58,8%	53,2%
Możliwość zrealizowania swoich własnych pomysłów	40,0%	33,3%	47,1%	40,4%
Możliwość samodzielnego planowania pracy	46,7%	46,7%	29,4%	40,4%
Była to konieczność	53,3%	6,7%	23,5%	27,7%
Trudności ze znalezieniem pracy	0,0%	40,0%	23,5%	21,3%
Chęć pogodzenia życia prywatnego z zawodowym	6,7%	13,3%	29,4%	17,0%
Pozytywne przykłady prowadzenia działalności w rodzinie	6,7%	13,3%	5,9%	8,5%
Pozytywne przykłady prowadzenia działalności wśród znajomych	0,0%	13,3%	5,9%	6,4%
Coś innego	6,7%	13,3%	0,0%	6,4%

Tabela 29. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na przyczyny założenia firmy.

Na 47 założonych przez absolwentów rocznika 2012/2013 firm, ze wsparcia finansowego skorzystało 27 osób, tj. 57,4%. Warto zauważyć, że jest to odsetek o niemal 11 p.p. wyższy, niż w przypadku poprzedniej edycji badania. Korzystający ze wsparcia najczęściej

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

korzystali z finansowania za pośrednictwem Urzędu Pracy (15 osób, tj. 55,6%), rzadziej ze środków pomocowych Unii Europejskiej (9 osób, 33,3%). Nieliczni respondenci skorzystali również z pomocy rodziny, pożyczki lub z kredytu (po 1 osobie, po 3,7%). Ze wsparcia na założenie działalności gospodarczej z Urzędów Pracy częściej korzystali absolwenci jednolitych studiów magisterskich (72,7%) niż studiów II stopnia (44,4%) niż studiów I stopnia (42,9%). Absolwenci jednolitych studiów magisterskich rzadziej niż i pozostałych rodzajów studiów przy zakładaniu działalności gospodarczej sięgali po środki pomocowe z Unii Europejskiej.

Osoby prowadzące własną działalność gospodarczą zostały poproszone o określenie poziomu dochodów uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności. Co charakterystyczne, 13 na 47 przedsiębiorców (27,7%) odmówiło udzielenia odpowiedzi, co najprawdopodobniej wynika z braku zaufania do instytucji finansowych, anonimowości badania lub trudności w oszacowaniu średniego dochodu w sytuacji posiadania nieregularnych dochodów.

Prowadzący własną działalność gospodarczą absolwenci, którzy zdecydowali się podać wysokość swojego dochodu, najczęściej (46,8%) wskazywali na najwyższy przedział dochodów, tj. powyżej 4001 zł/netto. Na każdy z pozostałych przedziałów dochodów wskazywał coraz niższy odsetek respondentów – na zarobki od 3 001 do 3 500 zł netto wskazało 25,5% respondentów, na przedział od 2 501 do 3 000 zł netto 23,4%, na przedział od 2 101 do 2500 zł netto 21,3%, na przedział od 1 801 do 2 100 zł netto 19,1%, zaś poniżej 1800 zł/netto zarabia 8,5% prowadzących własną działalność gospodarczą uczestników badania.

5.9 Informacje o absolwentach pozostających bez pracy

Status osób bezrobotnych posiada 48 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013, w tym 2 absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 17 absolwentów studiów I stopnia oraz 29 absolwentów studiów II stopnia. Średni poziom bezrobocia uczestników badania wynosi 8,6% i jest to o 3,4 p.p. więcej niż wśród absolwentów rocznika 2011/2012. Poziom bezrobocia wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia jest różny i wynosi odpowiednio 3,0% wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 9,0% wśród absolwentów studiów I stopnia, oraz 9,5% wśród absolwentów studiów II stopnia. Średni poziom bezrobocia wśród absolwentów jest porównywalny do wskaźnika stopy bezrobocia w całym województwie podkarpackim. Niepokoić mogą natomiast dane dotyczące długości pozostawania bez pracy – wynika z nich, że niemal połowa (47,9%) bezrobotnych absolwentów pozostaje bez pracy dłużej niż 12

miesiący. Ponad ¼ bezrobotnych absolwentów biorących udział w badaniu (27,1%) nie pracuje od 2 do 6 miesięcy. Biorąc pod uwagę, pomimo pandemii COVID-19, relatywnie niską stopę bezrobocia można przypuszczać, że osoby pozostające bez zatrudnienia dłużej niż rok w istocie nie szukają i nie zamierzają znaleźć pracy, a ich sytuacja wynika z innych przyczyn, np. opieki nad dziećmi lub bliskimi.

	Rodzaj studiów						Ogółem	
	Jednolite studia magisterskie		Studia I stopnia		Studia II stopnia			
	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie	Liczba	% w kolumnie
Do 1 miesiąca	1	50,0%	4	23,5%	1	3,4%	6	12,5%
Od 2 do 6 miesięcy	0	0,0%	4	23,5%	9	31,0%	13	27,1%
Od 7 do 9 miesięcy	0	0,0%	1	5,9%	3	10,3%	4	8,3%
Od 10 do 12 miesięcy	0	0,0%	1	5,9%	1	3,4%	2	4,2%
Więcej niż 1 rok	1	50,0%	7	41,2%	15	51,7%	23	47,9%

Tabela 30. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na czas pozostawania bez pracy.

Niemal ⅓ (64,6%) absolwentów pozostających bez pracy korzysta z przysługującego im prawa do rejestracji w Urzędzie Pracy i uzyskania statusu osoby bezrobotnej. Różnice w odsetku bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w odniesieniu do ukończonego rodzaju studiów są wyraźne – w przypadku studiów I stopnia jest to 52,9% zaś w przypadku studiów II stopnia jedynie 72,4% bezrobotnych (ze względu na jedynie dwóch bezrobotnych absolwentów jednolitych studiów magisterskich pominięto ich w analizie).

Jedynie 13,8% pozostających bez pracy absolwentów rocznika 2012/2013 w pięć lat od zakończenia studiów, do chwili udziału w badaniu nie podejmowało żadnej pracy. Odsetek ten jest znacznie niższy niż w analogicznym badaniu zrealizowanym z rocznikiem 2011/2012, w którym wynosił 25,9%. Wszyscy czterej bezrobotni i nie zarejestrowani w Urzędzie Pracy respondenci byli absolwentami studiów II stopnia. Analizując dane procentowe, należy pamiętać o relatywnie niskich liczebnościach w poszczególnych kategoriach – łącznie wszystkich bezrobotnych respondentów jest 44.

Osoby bezrobotne, które zadeklarowały, iż po zakończeniu studiów podejmowały pracę najemną zostały poproszone o wskazanie liczby miejsc, w których były zatrudnione od momentu zakończenia studiów – ¼ (25,0%) z nich pracowało tylko w jednym miejscu, 29,5%

w dwóch, 20,5% w trzech miejscach, a kolejna ¼ (25,0%) u czterech lub więcej pracodawców. Struktura odpowiedzi na to pytanie jest zbliżona, do wyników poprzedniej edycji badania. Rodzaj studiów w bardzo niewielkim stopniu wpływa na ilość miejsc pracy – bezrobotni absolwenci studiów I stopnia pracowali średnio u 2,35 pracodawcy, a studiów II stopnia u 2,56 pracodawcy. Z analizy wyłączono absolwentów jednolitych studiów magisterskich, ponieważ są to jedynie dwie osoby.

Jedynie jeden bezrobotny absolwent rocznika 2012/2013 ma plan założenia w ciągu najbliższego roku własnej działalności gospodarczej, co jest wynikiem niekorzystnym zbliżonym do wyników odnotowanych w podobnych badaniach realizowanych w ubiegłym roku, w których żaden z bezrobotnych absolwentów nie planował założenia działalności. Ponad 60% (62,5%) bezrobotnych absolwentów nie ma zamiaru zakładania własnej działalności gospodarczej, a 35,4% absolwentów nie ma sprecyzowanych planów w kwestii prowadzenia własnej firmy, chociaż nie odrzuca takiej możliwości.

Aż 70,8% pozostających bez pracy absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukuje aktywnie pracy, w poprzedniej edycji badania odsetek ten wyniósł jedynie 48,1%. Niemal ⅓ bezrobotnych absolwentów (29,2%) z różnych przyczyn nie poszukuje aktualnie pracy. Ukończony rodzaj studiów nie ma wpływu na odsetek poszukujących bądź nie poszukujących pracy absolwentów. Zgodnie z obowiązującą definicją osoby bezrobotnej powinni oni być raczej zaliczeni do kategorii osób nieaktywnych zawodowo, niż bezrobotnych.

Fakt nie poszukiwania zatrudnienia absolwenci uzasadniają przede wszystkim względami rodzinnymi – na *opiekę nad dziećmi* wskazało 92,3% respondentów (12 osób). Pojedyncze osoby nie poszukujące pracy tłumaczyły to *brakiem doświadczenia zawodowego*, *brakiem ofert jakiegokolwiek pracy* oraz *trudnościami w znalezieniu pracy ze względu na posiadane wykształcenie* (po 1 osobie).

Osoby pozostające bez zatrudnienia zostały poproszone o ocenę czasu niezbędnego na znalezienie pracy oraz wskazanie działań podejmowanych w celu jej znalezienia. Najliczniejsza grupa pozostających bez pracy absolwentów spodziewa się, iż znalezienie zatrudnienia zajmie im od 2 do 6 miesięcy (55,9% ankietowanych bezrobotnych). Kolejne 17,6% respondentów uważa, że znalezienie pracy zajmie od 7 do 9 miesięcy, zaś 8,8% sądzi, że będzie to od 10 do 12 miesięcy. Jedynie 5,9% ankietowanych bezrobotnych absolwentów spodziewa się, iż

znalezienie odpowiedniego miejsca pracy potrwa nie dłużej niż miesiąc, zaś 11,8% jest przekonane, że zajmie to ponad rok. W porównaniu do zeszłorocznego badania z absolwentami rocznika 2011/2012 widoczny jest wyraźny wzrost pesymizmu respondentów – odsetek uważających, że znajdą nową pracę w ciągu jednego miesiąca skurczył się z 30,8% do zaledwie 5,9% - tak gwałtowna zmiana jest najprawdopodobniej efektem pandemii COVID-19 i jej spodziewanego wpływu na gospodarkę.

Wśród skierowanych na zdobycie zatrudnienia działań podejmowanych przez absolwentów poszukujących pracy zdecydowanie najczęściej wymieniane jest *przeglądanie ofert pracy w Internecie* (94,1%). W dalszej kolejności wymieniane było *logowanie się na portalach internetowych związanych z poszukiwaniem pracy i udostępnianie swojego CV* (55,9%) oraz *korzystanie z pośrednictwa w Urzędzie Pracy* (47,1%). Na kolejnych miejscach znalazło się *osobiste roznoszenie CV do różnych firm* (44,1%), *zwracanie się z prośbą o pomoc w jej znalezieniu do znajomych* (38,2%) oraz *przeglądanie ofert w prasie* (26,5%). Niemal ¼ (23,5%) poszukujących pracy absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukuje zatrudnienia *poprzez zwracanie się z prośbą o znalezienie pracy do rodziny* zaś korzysta z usług *firm pośredniczących* 14,7% respondentów. Jedna osoba zadeklarowała podejmowanie *Innych działań* – stworzenie własnej strony internetowej ze swoim CV i rozsyłanie linków do niej.

W porównaniu z badaniami innych roczników absolwentów widoczne są zmiany w sposobach poszukiwania pracy. Wyraźnie widać wiodącą rolę Internetu – odsetek osób *przeglądających oferty w Internecie* wzrósł o 9,5 p.p., zaś *udostępniających swoje CV poprzez specjalistyczne portale* wzrósł, aż o 25,1 p.p. W poszukiwaniu zatrudnienia zmniejszyła się rola *kontaktów osobistych ze znajomymi i rodziną* wzrosła zaś *Urzędów Pracy*. Przyczyną zaobserwowanych zmian może być pandemia COVID-19 oraz pogarszająca się sytuacja na rynku pracy.

	Liczebność	Procent odpowiedzi	Procent obserwacji
Przeglądać oferty pracy w Internecie	32	27,1%	94,1%
Logować się na portalach internetowych związanych z poszukiwaniem pracy i udostępniać swoje CV	19	16,1%	55,9%
Korzystać z pośrednictwa pracy w urzędzie pracy	16	13,6%	47,1%
Osobiście roznosić CV do różnych firm	15	12,7%	44,1%
Zwracać się do znajomych z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy	13	11,0%	38,2%
Przeglądać oferty pracy w prasie	9	7,6%	26,5%
Zwracać się do rodziny z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy	8	6,8%	23,5%
Korzystać z usług firm pośredniczących w poszukiwaniu pracy	5	4,2%	14,7%
Inna działania	1	0,8%	2,9%
Ogółem	34	100,0%	347,1%

Tabela 31 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego pozostający bez zatrudnienia i poszukujący pracy ze względu na planowane sposoby poszukiwania pracy.

Większość absolwentów deklarujących aktywne poszukiwanie pracy podejmuje działania zmierzające do znalezienia zatrudnienia z dużą częstotliwością. Ponad połowa respondentów poszukuje pracy *codziennie* (52,9%), a kolejne 20,6% *nie mniej niż trzy razy w tygodniu*. Znaczny odsetek, 17,6% deklarujących chęć znalezienia pracy poszukuje jej jedynie *kilka razy w miesiącu*, a 5,9% bezrobotnych respondentów *nie podjęło żadnych działań zmierzających do znalezienia pracy w ciągu ostatniego miesiąca*. W porównaniu z badaniami rocznika 2011/2012 częstotliwość działań związanych ze znalezieniem pracy wzrosła o niemal 10 p.p. wzrósł odsetek podejmujących działania *kilka razy w miesiącu*, a zmniejszył się odsetek osób, które *nie poszukiwały pracy w ostatnim miesiącu*.

6. PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA ABSOLWENTÓW UNIwersYTETU RZESZOWSKIEGO Z ROCZNIKA 2012/2013 PO PIĘCIU LATACH OD ZAKOŃCZENIA STUDIÓW

Poziom uczestnictwa absolwentów w badaniu losów zawodowych

- ✓ W roku akademickim 2012/2013 naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim ukończyło łącznie 6789 absolwentów, z czego 4664 (tj. 68,7%) to absolwenci studiów stacjonarnych a 2125 (tj. 31,3%) to absolwenci studiów niestacjonarnych. W badaniu losów zawodowych absolwentów po trzech latach od ukończenia studiów udział wzięło 559 osób, a więc 8,2% ogółu absolwentów. W grupie tej znalazło się 66 absolwentów jednolitych studiów magisterskich (11,8%), 188 absolwentów studiów I stopnia (33,6% uczestników badania) oraz 305 absolwentów studiów II stopnia (54,6% uczestników badania).
- ✓ Wśród absolwentów objętych badaniem 74,2% stanowią absolwenci studiów stacjonarnych, zaś odsetek ten jest wyraźnie zróżnicowany w zależności od rodzaju studiów. Wyższy odsetek studentów studiów stacjonarnych odnotowano w przypadku absolwentów studiów I stopnia (81,9%) zaś niższy wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich (78,8%) i studiów II stopnia (68,5%).
- ✓ Wśród absolwentów rocznika 2012/2013, uczestniczących w badaniu losów zawodowych po pięciu latach od zakończenia studiów, niemal $\frac{3}{4}$ stanowią kobiety (74,1%) przy czym, w przypadku absolwentów jednolitych studiów magisterskich odsetek kobiet jest najniższy i wynosi 62%, w przypadku studiów I stopnia jest to 71%, zaś w przypadku studiów II stopnia 79%.
- ✓ Najwyższy, wśród absolwentów studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim, poziom ankietyzacji odnotowano w przypadku Wydziału Prawa i Administracji (14%), oraz Wydziału Pedagogicznego i Medycznego (po 12%). Najniższy odsetek uczestników badania ukończył naukę na Wydziale Sztuki i Wydziale Muzyki (na każdym z nich poniżej 1%). Niski odsetek respondentów zanotowano także w przypadku absolwentów studiów w Zamiejskowym Instytucie Biotechnologii (2%). Warto podkreślić, że w badaniu losów zawodowych absolwentów udział wzięli przedstawiciele wszystkich wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego. Zaobserwowane rozbieżności w liczbie uczestników badania wynikają

głównie z bardzo dużych różnic w ilości absolwentów poszczególnych wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego.

- ✓ W badaniu po 5 latach od ukończenia studiów najliczniejszą grupę uczestników stanowili absolwenci kierunku *ekonomia* (59 osób), a następnie *pedagogika* (58 osób) oraz *prawo* (47 os.), *fizjoterapia* i *matematyka* (po 29 osób). W przypadku kierunków *dietetyka* i *archeologia* w badaniu nie uczestniczył żaden absolwent danego kierunku, co w odniesieniu do tych dwóch kierunków uniemożliwiło wyciąganie jakichkolwiek wniosków. Podobny problem występuje w przypadku *filozofii*, *pracy socjalnej* i *grafiki*, gdyż każdy z tych kierunków kształcenia ma w badaniu zaledwie jedno- lub dwuosobową reprezentację.

Status społeczno-zawodowy absolwentów

- ✓ W pięć lat od zakończenia studiów aktywnych zawodowo na rynku pracy jest 90,7%, w tym 84,4% wykonuje pracę najemną, 0,5% jest na stażu zawodowym, a 8,4% prowadzi własną działalność gospodarczą. Nieaktywnych zawodowo jest 9,3% respondentów. Do grupy tej należą absolwenci deklarujący się jako osoby bezrobotne (8,6%) oraz absolwenci kontynuujący naukę i nie podejmujący zatrudnienia (0,7%).
- ✓ Stopa bezrobocia wśród absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego jest zbliżona do wartości wskaźnika dla całego województwa podkarpackiego, który w lipcu 2020 r. wyniósł 9,0%⁸. Status społeczno-ekonomiczny respondentów tegorocznej edycji badania jest bardzo zbliżony do odpowiedzi uzyskanych w roku ubiegłym. Osoby bezrobotne stanowią 8,6% i jest to wyraźnie więcej niż w badaniu realizowanym przed rokiem (5,2%). Respondenci nie podejmujący zatrudnienia z powodu kontynuacji nauki stanowią 2,1% i jest to niemal dwukrotnie więcej niż w badaniu rocznika 2011/2012, w którym odsetek ten wyniósł 1,2%.

Podnoszenie kwalifikacji i kontynuacja nauki na studiach wyższych

- ✓ Pomimo ukończenia studiów, aż 72,6% absolwentów zadeklarowało, że nadal podnosi swoje kwalifikacje głównie poprzez *samodokształcanie* (66,0%) oraz *uczestnictwo w kursach zawodowych* (53,0%). Chętniej podnoszą swoje kwalifikacje absolwenci

⁸ Za informacją GUS: <https://rzeszow.stat.gov.pl/zakladka1/> - dostęp 23.09.2020

jednolitych studiów magisterskich (81,8%) niż studiów I stopnia (73,9%) oraz studiów II stopnia (69,8%).

- ✓ Pomimo upływu pięciu latach od zakończenia edukacji część absolwentów nadal kontynuuje naukę na studiach wyższych. Deklarację taką złożyło łącznie 6,8% ankietowanych. W zależności od rodzaju studiów uwidaczniają się wyraźne różnice w chęci kontynuowania kształcenia na studiach wyższych. Naukę kontynuuje 14,4% absolwentów studiów I stopnia, oraz po 3,0% absolwentów studiów II stopnia i jednolitych studiów magisterskich.
- ✓ Pomimo upływu pięciu latach od zakończenia edukacji część absolwentów nadal kontynuuje naukę na studiach wyższych. Deklarację taką złożyło łącznie 6,8% ankietowanych. W zależności od rodzaju studiów uwidaczniają się wyraźne różnice w chęci kontynuowania kształcenia na studiach wyższych. Naukę kontynuuje 14,4% absolwentów studiów I stopnia, oraz po 3% absolwentów studiów II stopnia i jednolitych studiów magisterskich.
- ✓ Najczęściej wskazywanym powodem kontynuowania nauki jest *chęć podniesienia własnych kwalifikacji* – powód ten wybrało 73,7% absolwentów. Drugim najczęściej wskazywanym motywem kontynuowania nauki jest *możliwość realizacji pasji i zainteresowań* (39,5%), zaś trzecim *chęć zwiększenia szans na znalezienie dobrej pracy* (34,2%). Dla 2,6% respondentów dalsze studia *to sposób na uniknięcie bezrobocia*. Widoczna jest istotna różnica w przyczynach kontynuacji nauki przez absolwentów studiów I oraz II stopnia. Absolwenci studiów I stopnia kontynuację nauki znacznie częściej uzasadniają celami praktycznymi (np. *znalezieniem atrakcyjnej pracy*) niż absolwenci studiów II stopnia, którzy częściej kontynuują naukę dla samych siebie – *by rozwijać własne pasje i zainteresowania*.

Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów

- ✓ W zakresie kompetencji poznawczych absolwenci deklarowali największy wpływ studiów na *świadomość potrzeby ciągłego doksztalcania się* – w tym wymiarze średnia ocena była najwyższa i wyniosła 3,79. Przy czym najniżej rozwój tego rodzaju kompetencji ocenili absolwenci jednolitych studiów magisterskich (3,71), wyżej studiów II stopnia (3,73), a najwyżej studiów I stopnia (3,91). Relatywnie wysoko oceniono również wpływ studiów na *kreatywność* (3,42). Na skali 1 – 5 absolwenci studiów I stopnia ocenili ją na 3,48 studiów II stopnia na 3,40, a jednolitych studiów magisterskich na 3,36.

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

- ✓ Wśród kompetencji osobistych największy odsetek absolwentów dostrzega pozytywny wpływ ukończonych studiów na *samodzielności w wykonywaniu zadań* (3,82), przy czym różnice ze względu na rodzaj studiów są bardzo niewielkie i nie przekraczają 0,05. Najbardziej krytyczni okazali się absolwenci jednolitych studiów magisterskich (3,79), mniej studiów I stopnia (3,80) oraz II stopnia (3,84). Kolejnym rozwiniętym w czasie studiów obszarem kompetencji osobistych była *Umiejętność organizacji pracy własnej*. Średnia ocena tego obszaru wynosi 3,73, przy czym najniżej rozwój umiejętności *organizacji pracy własnej* ocenili absolwenci studiów I stopnia (3,71), a wyżej jednolitych studiów magisterskich (3,73) i studiów II stopnia (3,74).
- ✓ Spośród kompetencji społecznych studia mają największy wpływ na rozwój *umiejętności pracy w zespole* (średnia ocena 3,68), jednak absolwenci studiów I stopnia ocenili rozwój takich umiejętności jedynie na 3,45, podczas gdy absolwenci studiów II stopnia na 3,69, a absolwenci jednolitych studiów magisterskich na 3,71. Drugą z najczęściej wskazywanych kompetencji rozwiniętych w ramach studiów jest *umiejętność prezentowania konkretnego zagadnienia* (średnia ocena 3,55). Absolwenci studiów I stopnia ocenili jej rozwój na 3,54, studiów II stopnia na 3,59 zaś absolwenci jednolitych studiów magisterskich jedynie na 3,44.
- ✓ Kompetencje specjalistyczno-techniczne to najsłabiej oceniony blok kompetencji. Najniżej oceniono wpływ studiów na *znajomość specjalistycznego oprogramowania* (2,50), *używanie języka obcego w mowie i piśmie* (2,61) oraz *rozumienie wypowiedzi i czytanie w języku obcym* (2,68). Najlepiej ocenianymi kompetencjami specjalistyczno-technicznymi rozwiniętymi w toku studiów było *wykorzystanie teorii w praktyce* (3,14) oraz *specjalistyczne umiejętności zawodowe i obsługa komputera* (obie oceny 3,00).

Zadowolenie z ukończonych studiów

- ✓ Decyzję co do wyboru kierunku studiów uważa za słuszną 50,6% absolwentów, przy czym w przypadku absolwentów jednolitych studiów magisterskich odsetek ten wynosi 60,6%, absolwentów studiów I stopnia 47,9%, zaś absolwentów studiów II stopnia 50,2%.
- ✓ Studia na Uniwersytecie Rzeszowskim poleciła by znajomym zdecydowana większość respondentów badania. Z taką deklaracją zgadza się 68,2% absolwentów jednolitych

studiów magisterskich, 68,6% absolwentów studiów I stopnia oraz 71,1% absolwentów studiów II stopnia.

- ✓ Wskazując mankamenty programu studiów 64,0% absolwentów deklaruje *zbyt mały nacisk na zdobywanie umiejętności praktycznych*. Drugim problemem wskazywanym w badaniu był *brak spotkań z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów* (56,5%). Po drugiej stronie skali, na brak w programie studiów wiedzy teoretycznej wskazywało jedynie 3,9% respondentów.

Kierunki migracji zawodowej absolwentów

- ✓ Poza województwem podkarpackim pracy poszukiwało 36,1% absolwentów. Najczęściej wskazywali oni na Małopolskę (64,4% wszystkich absolwentów poszukujących pracy poza Podkarpaciem), a następnie na Mazowsze (26,2%) i Lubelszczyznę (15,8%). Relatywnie wysoki odsetek absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukiwał również pracy na terenie województw: dolnośląskiego (10,4%), świętokrzyskiego (9,4%) i śląskiego (7,4%).
- ✓ Podobnie jak w poprzedniej edycji badania największy odsetek absolwentów decydował się na wyjazd do Wielkiej Brytanii (29,8%) oraz do Niemiec (27,5%). Stosunkowo często wyjeżdżano także do Holandii (12,9%), Francji (11,1%), Włoch i USA (po 8,2%). Jedynie 3,9% absolwentów deklaruje, iż planuje wyjazd za granicę w celach zarobkowych w ciągu najbliższego półrocza, zaś 75,8% wyklucza taką możliwość.

Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie

- ✓ Podjęcie pracy najemnej po zakończeniu studiów zadeklarowało łącznie 85,0% absolwentów, w tym: 78,8% absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 85,1% absolwentów studiów I stopnia i 86,2% absolwentów studiów II stopnia. W grupie tej znalazły się osoby pracujące najemnie jak również łączące pracę najemną ze studiowaniem lub prowadzeniem własnej działalności gospodarczej, a także absolwenci odbywający staż zawodowy.
- ✓ Dla 30,5% pracujących najemnie absolwentów obecnie wykonywana praca jest pierwszą pracą od zakończenia studiów, a dla kolejnych 27,8% jest to drugi pracodawca. Na pytanie o czas potrzebny na znalezienie pierwszej pracy po ukończeniu studiów najliczniejsza grupa respondentów (28,4%) odpowiedziała, że w ich przypadku zajęło to od 2 do 6 miesięcy.

- ✓ Sytuacja absolwentów w zakresie stabilności zatrudnienia wydaje się korzystna. Umowę na czas nieokreślony posiada 68,4% absolwentów. Na podstawie umowy na czas określony pracuje 22,9% respondentów. Wśród pozostałych typów umów najczęściej deklarowano umowę - zlecenie (2,5%), umowę na zastępstwo (1,7%), lub umowę o dzieło (1,1%), a także umowę na okres próbny (0,6%). Pozostałe rodzaje umów, tj. staże absolwenckie występowały bardzo rzadko (staż za pośrednictwem urzędu 0,2%, zaś bez pośrednictwa 0,0%). Pracę bez jakiegokolwiek umowy zadeklarowało 1,1% respondentów.
- ✓ W firmach zlokalizowanych na terenie woj. Podkarpackiego pracuje 68,4% zatrudnionych uczestników badania. Spośród pracujących w Polsce, ale poza podkarpaciem absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego aż 41,4% znalazło zatrudnienie w województwie małopolskim, 24,1% w województwie mazowieckim, 10,3% w lubelskim, 6,0% w dolnośląskim, a 5,2% w śląskim.
- ✓ Najliczniejszą grupę absolwentów (18,5%) stanowią respondenci zarabiający od 2101 do 2500 zł/miesięcznie. Niemal tak samo liczną grupą, z udziałem wynoszącym 18,1%, są osoby zarabiające powyżej 4100 zł/netto miesięcznie. Zarobki w przedziale od 2501 do 3000 zł/miesięcznie deklaruje 17,3% respondentów, natomiast w przedziale od 3001 do 3500 zł/miesięcznie 10,7% respondentów. Najniższe zarobki – poniżej 1800 zł/miesięcznie zadeklarowało jedynie 3,8% badanych, zaś 11,6% ankietowanych odmówiło odpowiedzi na pytanie o wysokość średnich miesięcznych zarobków netto.

Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą

- ✓ Spośród uczestników badania własną działalność gospodarczą prowadzi 47 osób, w tym po 15 osób jest absolwentami jednolitych studiów magisterskich i studiów I stopnia, a 17 osób studiów II stopnia. W grupie tej znajduje się 15 absolwentów, którzy łączą prowadzenie własnej firmy z pracą najemną. Łącznie 8,4% absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 prowadzi własną działalność gospodarczą.
- ✓ Wśród absolwentów prowadzących działalność gospodarczą, osoby których praca zawodowa nie ma żadnego związku z ukończonym kierunkiem studiów stanowią aż 31,9%, a 21,3% respondentów deklaruje częściowy związek pomiędzy działalnością swojej firmy a ukończonym kierunkiem studiów. Odsetek osób deklarujących całkowitą zgodność działalności ze zdobytym wykształceniem wynosi 40,4%.

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego

- ✓ Większość firm założonych przez absolwentów mieści się na terenie województwa podkarpackiego (70,2%). Spośród 47 firm założonych przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013 niemal $\frac{1}{3}$ (14) zlokalizowanych jest poza województwem podkarpackim. Cztery z nich działa za granicą, a dwanaście w innych regionach Polski: 5 w województwie małopolskim, 3 w mazowieckim oraz po 1 w województwie dolnośląskim i świętokrzyskim. Poza terenem województwa podkarpackiego nieco chętniej otwierają absolwenci jednolitych studiów magisterskich (46,7%) niż studiów II stopnia (29,4%) i studiów I stopnia (13,3%).
- ✓ Osoby prowadzące własną działalność gospodarczą poproszono o określenie przeciętnej wysokości miesięcznego dochodu netto. Znaczna część ankietowanych (27,7%) odmówiła podania wysokości swojego dochodu. Wśród respondentów, którzy podali wysokość swoich zarobków najczęściej (46,8%) deklarowano najwyższy przedział dochodów, tj. powyżej 4001 zł/netto. Na każdy z pozostałych przedziałów dochodów wskazywał coraz niższy odsetek respondentów – na zarobki od 3 001 do 3 500 zł netto wskazało 25,5% respondentów, na przedział od 2 501 do 3 000 zł netto 23,4%, na przedział od 2 101 do 2 500 zł netto 21,3%, na przedział od 1 801 do 2 100 zł netto 19,1%, zaś poniżej 1800 zł/netto zarabia 8,5% prowadzących własną działalność gospodarczą uczestników badania.

Informacje o absolwentach pozostających bez zatrudnienia

- ✓ Do kategorii osób bezrobotnych zaliczyć można 48 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2012/2013, w tym 2 absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 17 absolwentów studiów I stopnia oraz 29 absolwentów studiów II stopnia. Średni poziom bezrobocia uczestników badania wynosi 8,6% i jest to o 3,4 p.p. więcej niż wśród absolwentów rocznika 2011/2012.
 - ✓ Poziom bezrobocia wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia jest różny i wynosi odpowiednio 3,0% wśród absolwentów jednolitych studiów magisterskich, 9,0% wśród absolwentów studiów I stopnia, oraz 9,5% wśród absolwentów studiów II stopnia. Średni poziom bezrobocia wśród absolwentów jest porównywalny do wskaźnika stopy bezrobocia w całym województwie podkarpackim.
 - ✓ Niemal $\frac{2}{3}$ (64,6%) absolwentów pozostających bez pracy korzysta z przysługującego im prawa do rejestracji w Urzędzie Pracy i uzyskania statusu osoby bezrobotnej. Różnice
- Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego**

w odsetku bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w odniesieniu do ukończonego rodzaju studiów są wyraźne – w przypadku studiów I stopnia jest to 52,9% zaś w przypadku studiów II stopnia jedynie 72,4% bezrobotnych (ze względu na jedynie dwóch bezrobotnych absolwentów jednolitych studiów magisterskich pominięto ich w analizie).

- ✓ Najliczniejsza grupa pozostających bez pracy absolwentów spodziewa się, iż znalezienie zatrudnienia zajmie im od 2 do 6 miesięcy (55,9% ankietowanych bezrobotnych). Kolejne 17,6% respondentów uważa, że znalezienie pracy zajmie od 7 do 9 miesięcy, zaś 8,8% sądzi, że będzie to od 10 do 12 miesięcy. Jedynie 5,9% ankietowanych bezrobotnych absolwentów spodziewa się, iż znalezienie odpowiedniego miejsca pracy potrwa nie dłużej niż miesiąc, zaś 11,8% jest przekonane, że zajmie to ponad rok.
- ✓ Większość absolwentów deklarujących aktywne poszukiwanie pracy podejmuje działania zmierzające do znalezienia zatrudnienia z dużą częstotliwością - ponad połowa respondentów poszukuje pracy *codziennie* (52,9%), a kolejne 20,6% *nie mniej niż trzy razy w tygodniu*. Najczęstszymi sposobami poszukiwania pracy jest *przeglądanie ofert pracy w Internecie* (94,1%), *logowanie się na portalach internetowych związanych z poszukiwaniem pracy i udostępnianie swojego CV* (55,9%) oraz *korzystanie z pośrednictwa w Urzędzie Pracy* (47,1%). Na kolejnych miejscach znalazło się *osobiste roznoszenie CV do różnych firm* (44,1%), *zwracanie się z prośbą o pomoc w jej znalezieniu do znajomych* (38,2%) oraz *przeglądanie ofert w prasie* (26,5%). Niemal ¼ (23,5%) poszukujących pracy absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukuje zatrudnienia *poprzez zwracanie się z prośbą o znalezienie pracy do rodziny* zaś *korzysta z usług firm pośredniczących* 14,7% respondentów.

7. ANEKS

Spis tabel

Tabela 1 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2012/2013 oraz uczestnicy badania losów zawodowych po 5 latach od zakończenia studiów - w podziale na wydziały i typ studiów.	13
Tabela 2 Wydział ukończony przez uczestniczących w badaniu losów zawodowych absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia.	16
Tabela 3 Liczebność respondentów ze względu na ukończony kierunek studiów (kolejność kierunków alfabetyczna).	17
Tabela 4 Przebywający w Polsce absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na zamieszkiwane województwo.	19
Tabela 5 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na miejsce zamieszkania poza Polską.	20
Tabela 6 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na przyczyny kontynuowania studiów. Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.	27
Tabela 7 Przyczyny wyboru ukończonego w 2012/2013 roku kierunku studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim. Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.	28
Tabela 8 Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji poznawczych absolwentów.	30
Tabela 9 Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji osobistych absolwentów.	32
Tabela 10 Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji społecznych absolwentów.	34
Tabela 11. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji specjalistyczno-technicznych absolwentów.	36
Tabela 12 Ocena kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim w opinii absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia.	38
Tabela 13 W jakim województwie (innym niż podkarpackie) poszukiwał(a) Pan(i) pracy?	41

Tabela 14 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego ze względu na wyjazdy za granicę kraju po zakończeniu studiów.	42
Tabela 15 Kraje, do których absolwenci studiów I i II stopnia wyjeżdżali w celach zarobkowych. Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż niektórzy absolwenci podejmowali zatrudnienie w kilku różnych państwach.	44
Tabela 16 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na plany wyjazdu zarobkowego za granicę w ciągu 6 miesięcy od daty wywiadu.	45
Tabela 17 Podnoszenie kwalifikacji przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego po ukończeniu studiów.	45
Tabela 18 Działania podejmowane w celu podnoszenia kwalifikacji przez absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia. Procenty nie sumują się do stu, ze względu na możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi.	46
Tabela 19 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego ze względu na status zawodowy.	47
Tabela 20 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na liczbę dotychczasowych miejsc pracy.	48
Tabela 21 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na czas poszukiwania pierwszej pracy.	49
Tabela 22. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj posiadanej umowy w obecnej pracy.	51
Tabela 23 Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów z wykonywaną przez nich pracą.	52
Tabela 24. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na lokalizację firmy w województwie podkarpackim.	52
Tabela 25. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najemnie ze względu na osiągnięte zarobki.	54
Tabela 26. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną.	56
Tabela 27 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na moment założenia firmy.	57
Tabela 28. Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą.	57

Tabela 29. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na przyczyny założenia firmy.	58
Tabela 30. Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na czas pozostawania bez pracy.	60
Tabela 31 Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego pozostający bez zatrudnienia i poszukujący pracy ze względu na planowane sposoby poszukiwania pracy.	63

Spis wykresów

Wykres 1 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich oraz studiów I i II stopnia ze względu na płeć	15
Wykres 2 Wiek badanych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego po 5 latach od zakończenia studiów.	15
Wykres 3 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na formę studiów.	18
Wykres 4 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na miejsce zamieszkania.	19
Wykres 5 Zamiar powrotu do Polski na stałe w perspektywie najbliższych 6 miesięcy	21
Wykres 6 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na status społeczno-zawodowy.	22
Wykres 7 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na kontynuację nauki.	24
Wykres 8 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia kontynuujący naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.....	24
Wykres 9 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia według rodzaju kierunku, na którym kontynuują naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.	25
Wykres 10 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia według rodzaju studiów na kierunku innym niż dotychczas ukończony.	26
Wykres 11 Braki w programie studiów w opinii absolwentów jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia. Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.	39

Wykres 12 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia ze względu na poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim.....	40
Wykres 13 Województwa (inne niż podkarpackie), w których pracy poszukiwali absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego.....	42
Wykres 14 Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, studiów I i II stopnia pracujący najmniej ze względu na zajmowane stanowisko.	50